

Briselē, 2026. gada 23. jūnijā
(OR. en)

10740/26

Starpiestāžu lieta:
2025/0400 (COD)

ENER 412
CLIMA 340
CONSOM 206
TRANS 433
AGRI 516
IND 427
ENV 769
COMPET 791
FORETS 98
CODEC 1233
IA 171

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: Padome

Iepr. dok. Nr.: 10341/26

K-jas dok. Nr.: 16775/25

Temats: Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES) 2024/1788 groza attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu – vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. Komisija 2025. gada 10. decembrī nāca klajā ar priekšlikumu par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņem ¹ (*TEN-E* regula), un priekšlikumu, ar ko attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu groza direktīvu ² (Atļauju piešķiršanas direktīva). Abi priekšlikumi ir daļa no Eiropas elektrotīklu paketes, ko papildina Komisijas paziņojums un divi norādījumu dokumenti.
2. Ierosinātās Atļauju piešķiršanas direktīvas mērķis ir paātrināt atļauju piešķiršanu energoinfrastruktūras projektiem, veicot mērķtiecīgus grozījumus trīs direktīvās: Atjaunojamo energoresursu direktīvā, Elektroenerģijas tirgus direktīvā un Gāzes tirgus direktīvā.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

3. Komisija 2025. gada 11. decembrī ar ierosināto Atļauju piešķiršanas direktīvu iepazīstināja Enerģētikas jautājumu darba grupu.
4. TTE padomes (Enerģētika) sanāsmē 2025. gada 15. decembrī ministri, pamatojoties uz informatīvu dokumentu (15896/25), rīkoja politikas debates par Eiropas elektrotīklu paketi.
5. Komisija 2026. gada 13. janvārī Enerģētikas jautājumu darba grupu iepazīstināja ar pievienoto Eiropas elektrotīklu paketes ietekmes novērtējumu, un tajā pašā sanāsmē darba grupa sāka priekšlikumu izskatīšanu pantu pa pantam.
6. TTE padomes (Enerģētika) sanāsmē 2026. gada 16. martā ministri, pamatojoties uz informatīvu dokumentu (6281/26), rīkoja otrās politikas debates par Eiropas elektrotīklu paketi.

¹ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņem un ar ko groza Regulas (ES) 2019/942, (ES) 2019/943 un (ES) 2024/1789 un atceļ Regulu (ES) 2022/869 (16772/25 + ADD1 + ADD2).

² Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES) 2024/1788 groza attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu (16775)

7. Eiropadome 2026. gada 19. marta secinājumos aicināja “abus likumdevējus 2026. gadā vienoties par vērīgu elektrotīklu paketi, lai ātri izveidotu nepieciešamo infrastruktūru, nodrošinātu tās aizsardzību un noturību un valstu un Eiropas līmenī uzlabotu starpsavienojumus, tostarp racionalizējot un paātrinot atļauju piešķiršanas procedūras, tādējādi veicinot integrētu un stabilāku enerģijas tirgu, vienlaikus nosakot tādu elastīgu pieeju iekšzemes pārslodzes ieņēmumiem, kas rodas iekšējo tirdzniecības zonu dēļ, kurā ņemti vērā valstu apstākļi”. Eiropas elektrotīklu pakete ir minēta arī kā viens no prioritārajiem mērķiem Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas ceļvedī “Viena Eiropa, viens tirgus”.
8. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2026. gada 20. maijā, pamatojoties uz diskusiju dokumentu (8469/26), sniedza norādījumus turpmākajam darbam pie elektrotīklu paketes, galveno uzmanību pievēršot centrālajam scenārijam, pārslodzes ieņēmumiem, pārrobežu energoinfrastruktūras drošībai un noturībai, klusējot izteiktam apstiprinājumam un zemes izmantošanas plānošanai.
9. 2026. gada 17. jūnijā Pastāvīgo pārstāvju komiteja izskatīja vispārējās pieejas teksta projektu. Diskusijās tika pausts plašs atbalsts prezidentvalsts kompromisa tekstam. Bažas par konkrētiem teksta punktiem pauda tikai dažas delegācijas.
10. Pamatojoties uz minētajām politikas debatēm Padomē, komentāriem, kas saņemti no dalībvalstīm, izskatot tiesību akta priekšlikumu Enerģētikas jautājumu darba grupā, Eiropadomes 2026. gada 19. marta norādēm un Pastāvīgo pārstāvju komitejas diskusiju rezultātiem, prezidentvalsts ir iesniegusi septiņas Atļauju piešķiršanas direktīvas pārskatītas redakcijas.
11. Rezultātā jaunākais prezidentvalsts kompromisa teksts Atļauju izsniegšanas direktīvai (REV 7) ir izklāstīts dokumentā ST 10740/26. Jaunais teksts ir izcelts **treknrakstā**, un svītrojumi ir atzīmēti ar [...].

III. IZSKATĪŠANA CITĀS IESTĀDĒS

12. Eiropas Parlamentā par dosjē atbildīga ir Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (ITRE). Par Atļauju izsniegšanas direktīvas referentu tika iecelts EP deputāts *Niels Fuglsang* (S&D, DK). Paredzams, ka Eiropas Parlaments savu nostāju par Atļauju piešķiršanas direktīvu pieņems 2026. gada jūlijā.
13. Reģionu komiteja atzinumu par Eiropas elektrotīklu paketi pieņēma 2026. gada 5. martā³. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par Komisijas priekšlikumu pieņēma 2006. gada 18. martā⁴.

IV. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA PRIEKŠLIKUMA GALVENIE ELEMENTI

1. pants: grozījumi atsevišķos Atjaunojamo energoresursu direktīvas pantos:

14. Direktīvas 15.c pantā par zemes plānošanu dalībvalstīm tika dota zināma elastība attiecībā uz to, kur tās nolemj uzstādīt atjaunīgās enerģijas projektus. Direktīvas 4. apsvērumā tika pievienota “lielu teritoriju” definīcija, saskaņā ar kuru dalībvalstīm nevajadzētu izslēgt atjaunīgās enerģijas attīstīšanu. Tas attiecas uz teritoriju, kur atjaunīgās enerģijas projektu izslēgšana apdraudētu dalībvalsts valsts ieguldījuma sasniegšanu atjaunīgās enerģijas jomā, kā noteikts tās integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā. Tika arī precizēts, ka šis pants neskar aizsardzības apsvērumus. Šajā pantā termiņš paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju piemērošanai tika pagarināts līdz 2027. gada 31. decembrim.
15. Direktīvas 15.d pantā tika paredzēta lielāka elastība attiecībā uz tehnoloģiju, projekta atrašanās vietu vai lielumu saistībā ar dalīšanos ar atjaunīgās enerģijas projektu radītajiem ieguvumiem ar vietējiem iedzīvotājiem un kopienām.

³ 9866/26.

⁴ 9868/26.

16. Tāpat 15.d pantā tika noteikts, ka neatkarīga koordinatora izraudzīšanās, lai veicinātu dialogu starp projekta attīstītāju un plašu sabiedrību par atjaunīgās enerģijas projektiem, ir fakultatīva. Tika precizēts, ka koordinators ir neatkarīga trešā persona, kas var būt publiskā sektora iestāde un kas nav jēlkā finansiāli ieinteresēta saistībā ar attīstītāju.
17. Direktīvas 16. pantā par fakultatīvu tika noteikta arī digitālā portāla izveide visiem atļauju piešķiršanas procedūras posmiem. Noteikumi ļauj izveidot savienotus portālus, nevis vienotu portālu. Attiecīgi ir pielāgots 7. un 33. apsvērums.
18. Direktīvas 16.b pantā atkārtoti tika iekļauts noteikums par ietekmes mazināšanas pasākumiem saistībā ar sugu aizsardzību.
19. Tāpat 16.b pantā par fakultatīviem tika noteikti noteikumi par klusējot izteiktu apstiprinājumu. Dalībvalstis var brīvi piemērot klusējot izteiktu apstiprinājumu vidiskiem un galīgiem lēmumiem, ja tās to vēlas. Attiecīgi ir pielāgots 8. un 21. apsvērums.
20. Direktīvas 16.c pantā tika precizēti noteikumi par vēja enerģijas energoatjaunināšanu. Ar tiem saistītie izņēmumi tika paplašināti, iekļaujot valsts drošības apsvērumus un telpiskās plānošanas izmaiņas. Tika nodrošināta lielāka elastība attiecībā uz zemes plānošanas noteikumiem un konstitucionālo kompetenču ievērošanu.
21. Direktīvas 16.d pantā tika pievienoti ierobežojumi, lai aizsargātu drošības intereses attiecībā uz saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanu. Tika piebilsts, ka konkrētas teritorijas var izslēgt no šā panta noteikumiem aizsardzības un drošības interesēs. Turklāt tika mainīti noteikumi, ar kuriem novērš šķēršļus, kas ietekmē nelielas kontaktozetei pieslēdzamas saules enerģijas sistēmas, lai iekļautu pasākumus drošības un tīkla stabilitātes nodrošināšanai. Tika precizēts arī 10.a apsvērums un definīcija (10.a pants) attiecībā uz nelielām kontaktozetei pieslēdzamām saules enerģijas sistēmām.
22. Direktīvas 16.f pantā ir paskaidrots, ka dalībvalstis telpiskās plānošanas procedūrām var piemērot prezumpciju, ka atjaunīgās enerģijas projekti ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs. Valsts aizsardzības un drošības intereses ir iekļautas atbrīvojumos no prezumpcijas par sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm.

23. Direktīvas 16.g pantā kompensācijas pasākumi tagad ietver naudas kompensāciju, ja tas atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
24. Direktīvas 16.h pantā termiņi atļauju piešķiršanas procedūrām autonomajām enerģijas krātuvēm tika pagarināti par ne vairāk kā 6 mēnešiem. Attiecībā uz hidroakumulācijas elektrostacijām šo termiņu pienācīgi pamatotos gadījumos var pagarināt.
25. Direktīvas 16.i pantā termiņš attiecībā uz pieteikumiem uzlādes stacijām tika pagarināts līdz 45 dienām. Atļauju piešķiršanas ilgums uzlādes stacijām nepārsniedz sešus mēnešus, bet pienācīgi pamatotos gadījumos to var pagarināt par vēl sešiem mēnešiem.
26. Direktīvas 16.j pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka atjaunīgās enerģijas elektrostacijas hibridizācija joprojām ir iespējama pēc tam, kad ir mainījies tās atrašanās vietas zemes statuss, vienlaikus ievērojot arī konstitucionālās kompetences. Direktīvas 14.b apsvērumā ir sniegta sīkāka informācija un paredzēta lielāka elastība attiecībā uz hibridizāciju.
27. Direktīvas 17. pantā tīkla pieslēguma termiņš tika pagarināts līdz sešiem mēnešiem un tika svītrots vārds “atļauja”, jo tas ne vienmēr attiecas uz tīkla pieslēgumiem.

2. pants: grozījumi atsevišķos Elektroenerģijas tirgus direktīvas pantos:

28. Direktīvas 8. pantā grozījumi attiecībā uz klusējot izteiktu apstiprinājumu (8. panta 3. punkta b) apakšpunkts) un digitālo portālu (8. panta 4. punkts) tika saskaņoti ar priekšlikuma 1. pantā veiktajām izmaiņām.
29. Direktīvas 8. panta 3. punkta b) apakšpunktā iespēja pagarināt atļauju piešķiršanas procedūru termiņu pārvades un sadales sistēmu infrastruktūrām tika mainīta no 18 uz 30 mēnešiem. Tāpat ir skaidri norādīts, ka pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūras atļauju piešķiršana tiek uzskatīta par būtisku atjaunīgo energoresursu integrācijai, kā arī klimata un enerģētikas mērķrādītāju un klimatneitralitātes mērķa sasniegšanai.

30. Direktīvas 8. panta 8. punktā ir skaidri noteikts, ka tiek pieņemts, ka pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras plānošana, būvniecība un ekspluatācija ir sabiedrības interesēs, izņemot saistībā ar kultūras mantojuma aizsardzību.
31. Tajā pašā pantā tika iekļauts jauns 12.a, 12.b un 13.c punkts, lai Ūdens pamatdirektīvas, Augšnes monitoringa akta un Jūras stratēģijas pamatdirektīvas noteikumus vairs neattiecinātu uz pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru.
32. Direktīvas 8.a pantā tika ieviests atbrīvojums attiecībā uz mazām slēgtām sadales sistēmām, un tās tiek uzskatītas par sadales sistēmu operatoriem.
33. Direktīvas 40.a pantā tika pievienota prasība iesniegt tīkla attīstības desmit gadu plānu regulatoram vai citai iestādei, ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi. Turklāt, lai pieņemtu pamatotākus lēmumus, var apsvērt jutīguma analīzi un papildu scenārijus vai jutīgumus.

3. pants: grozījumi atsevišķos Gāzes direktīvas pantos:

34. Direktīvas 8. pantā tika veiktas izmaiņas, lai noteikumus par klusējot izteiktu apstiprinājumu (8. panta 5. punkta c) apakšpunkts) un digitālo portālu (8. panta 16. punkts) saskaņotu ar citām priekšlikuma daļām.
35. Direktīvas 8. panta 6.a punktā tika ieviests noteikums saistībā ar to, lai no slāpekļa emisiju novērtējuma atbrīvotu ūdeņraža pārvades un sadales sistēmu plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju.

V. NOBEIGUMS

36. Padome tiek aicināta panākt vispārēju pieeju, pamatojoties uz šīs piezīmes pielikumā izklāstīto tekstu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES) 2024/1788 attiecībā uz atļauju
piešķiršanas procedūru paātrināšanu**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

tā kā:

- (1) Lēnas un sarežģītas atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp attiecībā uz tīkla pieslēgumiem, ir viens no galvenajiem faktoriem, kas kavē enerģijas projektu attīstību. Elektroenerģijas pārvades tīklu pabeigšanai ir vajadzīgi aptuveni 10 gadi, no kuriem vairāk nekā pusi aizņem atļauju piešķiršana. Līdzīgā kārtā atkarībā no dalībvalsts un izmantotās tehnoloģijas atļaujas piešķiršana atjaunīgās enerģijas projektiem joprojām var ilgt līdz deviņiem gadiem. Atļaujas piešķiršana krātuvēm atkarībā no tehnoloģijas var ilgt no viena līdz septiņiem gadiem. Atļauju piešķiršanas procedūras uzlādes staciju būvniecībai vai pārveidošanai gar automaģistrālēm un transportlīdzekļu depo dažās dalībvalstīs var ilgt līdz diviem gadiem. Lēnā atļauju piešķiršana cita starpā ir saistīta ar to, ka dažādas iestādes izmanto dažādas administratīvās sistēmas, iestādēs trūkst personāla, vidiskie novērtējumi aizņem ilgu laiku, trūkst sabiedrības atbalsta, digitalizācija un datu pieejamība ir ierobežota, pastāv administratīvas un juridiskas problēmas.

- (2) Pēdējos gados Savienības līmenī ir ieviesti jauni pasākumi, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un zināmā mērā arī infrastruktūras projektiem. 2022. gadā tika pieņemta Padomes Regula (ES) 2022/2577 ³, lai paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas un saistītās infrastruktūras projektiem. Ar Padomes Regulu (ES) 2024/223 ⁴ tās daļēja piemērošana tika pagarināta līdz 2025. gada 30. jūnijam. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 ⁵ tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/2413 ⁶, lai racionalizētu administratīvās procedūras atjaunīgās enerģijas staciju atļauju piešķiršanai, ieviešot visaptverošu atļauju piešķiršanas satvaru ar īsākiem termiņiem un vienkāršākiem noteikumiem. Grozītā direktīva ietvēra kartēšanas pienākumus, pienākumu izraudzīties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, kurās paredzams, ka projektu ietekme uz vidi būs neliela, tāpēc var piemērot ātrākus un vienkāršākus noteikumus, un fakultatīvus pasākumus, lai ieviestu paātrinātas apguves teritorijas infrastruktūras projektiem, kuros infrastruktūras projekti noteiktos apstākļos ir atbrīvoti no vides ietekmējuma novērtējuma, piemēram, no teritorijas stratēģiskā vidiskā novērtējuma.

³ Padomes Regula (ES) 2022/2577 (2022. gada 22. decembris), ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apguves paātrināšanai (OV L 335, 29.12.2022., 36. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Padomes Regula (ES) 2024/223 (2023. gada 22. decembris), ar kuru groza Regulu (ES) 2022/2577, ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apguves paātrināšanai (OV L, 2024/1343, [...]10.1.2024., ELI: [http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223\[...\]/oj](http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223[...]/oj)).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

- (3) Lai nodrošinātu, ka Savienība sasniedz savus vērienīgos klimata un enerģētikas mērķrādītājus 2030. gadam un mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, koordinētā un saskaņotā veidā ir vēl vairāk jāvienkāršo un jāsaīsina administratīvās atļauju piešķiršanas procedūras. Direktīvā (ES) 2018/2001 netika atrisināti svarīgi jautājumi, kas būtiski kavē atļauju piešķiršanas procedūras un atjaunīgo energoresursu integrāciju sistēmā, piemēram, lēnās procedūras, kurās atļaujas piešķir tīkliem, autonomām enerģijas krātuvēm vai uzlādes stacijām, sabiedrības atbalsta trūkums vai procedūru nepietiekama digitalizācija. Turklāt minētajā direktīvā ir iekļauti tikai daži no Regulas (ES) 2022/2577 pasākumiem, bet nav iekļauti vairāki svarīgi regulas pasākumi, kas vairs nav piemērojami, piemēram, atjaunīgās enerģijas projektu prioritātes paplašināšana, neaprobežojoties tikai ar vidiskajiem aspektiem, un dažu vidisko noteikumu izpildes racionalizēšana. Visbeidzot, ir vajadzīgi daži specifiski grozījumi spēkā esošajos Direktīvas (ES) 2018/2001 pasākumos, lai nodrošinātu to pilnīgu efektivitāti.
- (4) Ar Direktīvas (ES) 2018/2001 15.c pantu dalībvalstīm ir noteikts pienākums izraudzīties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas vismaz vienai atjaunīgās enerģijas tehnoloģijai. Izraugoties šādas teritorijas, dalībvalstis var noteikt konkrētas teritorijas, kas nevar kļūt par paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām savas augstās vidiskās vērtības un sensitivitātes dēļ. Tomēr, lai neapdraudētu paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanās mērķus, dalībvalstīm nevajadzētu izraudzīties lielas teritorijas, kurās atjaunīgās enerģijas projektu īstenošana *a priori* nav iespējama vidisku apsvērumu, tostarp ainavas aizsardzības apsvērumu dēļ, jo attiecībā uz minētajiem projektiem tiks veikti attiecīgie īpašie vidiskie novērtējumi, kas dos iespēju noskaidrot iespējamo ietekmi uz vidi un to risināt. **Teritorija būtu jāuzskata par lielu, ja atjaunīgās enerģijas projektu izslēgšana šādā teritorijā apdraud dalībvalsts ieguldījuma sasniegšanu atjaunīgās enerģijas jomā, kā noteikts tās integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā. Ierobežojumi joprojām ir iespējami, ja dalībvalsts reģionālajos vai vietējos attīstības plānos ir noteikusi pietiekamas platības atjaunīgajiem energoresursiem, lai sasniegtu valsts vai reģionālos mērķrādītājus konkrētam atjaunīgās enerģijas veidam saskaņā ar tās integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu.**

- (5) Relevanto enerģētikas projektu īstenošanu pagarina arī nepareizi veidoti sabiedrības līdzdalības procesi, kas noved pie pretestības, proti, administratīviem un juridiskiem iebildumiem. Iebildumu dēļ ir vajadzīgi papildu posmi, kas nav ierēķināti paredzētajos administratīvo atļauju piešķiršanas procedūru termiņos, un tas ved pie neparedzētas kavēšanās, kuras ilgums atšķiras atkarībā no attiecīgās dalībvalsts tiesvedības ātruma. Sabiedrības atbalsta trūkums ir viens no galvenajiem kavēkļiem, kas apgrūtina procedūras, kurās atļaujas piešķir atjaunīgajai enerģijai, un līdz ar to šādas enerģijas ieviešanu tirgū. Sabiedrības atbalstu varētu vairot, nodrošinot vietējo kopienu līdzdalību atjaunīgās enerģijas projektos, it sevišķi lielāka mēroga projektos. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāpieņem pasākumi, lai nodrošinātu, ka **vismaz** lieli atjaunīgās enerģijas projekti ar tiešu vai netiešu līdzdalību nodrošina ieguvumu sadali vietējiem iedzīvotājiem un kopienām **projektu tuvumā**, neskarot tiesības uz piegādātāja brīvu izvēli saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944 ⁷ 4. pantu. Šādi pasākumi var ietvert tiešas finansiālās līdzdalības pasākumus, piemēram, kopīpašuma shēmas, tostarp sadarbībā ar energokopienām; kolektīvās finansēšanas shēmas, atjaunīgās enerģijas pašpatēriņa shēmas vai enerģijas kopīgošanas shēmas, vai netiešas finansiālās līdzdalības pasākumus, piemēram, līgumslēdzēju attiecību veicināšanu un darbvietu radīšanu vietējās kopienās, tostarp apmācības programmas; kopienas labuma fondus; finansiālas kompensācijas vietējām kopienām projekta tuvumā, **vietējos nodokļu ieņēmumus, piemēram, īpašuma nodokļa ieņēmumus, ko rada projekts un ko saņem pašvaldība, kurā tas atrodas**, publiskās infrastruktūras būvniecību un uzturēšanu projekta tuvumā; elektroenerģijas cenas atlaides vai atbalstu neaizsargātiem lietotājiem un enerģētiskās nabadzības skartiem cilvēkiem. **Dalībvalstis var nolemt piemērot dažādus ieguvumu sadales pasākumus, kas atkarīgi no konkrētās tehnoloģijas, projekta atrašanās vietas un mēroga. Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt ieguvumu sadales shēmas attiecībā uz atjaunīgās enerģijas projektiem, uz kuriem neattiecas šajā direktīvā noteiktais ieguvumu sadales pienākums.**

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) Vietējo iedzīvotāju pretestība, kas bieži vien sakņojas pārredzamības trūkumā un nepietiekamā kopienas iesaistīšanā, var novest pie atļauju piešķiršanas procedūras kavēšanās un tiesvedības. Kā norādīts Komisijas Ieteikumā (ES) 2024/1343 ⁸, atjaunīgās enerģijas projektos būtisks panākumu faktors ir agrīna un pienācīga sabiedrības iesaiste. [...]
- Neatkarīgs koordinators **vai attiecīga publiska iestāde, kas rīkojas kā koordinators** var paātrināt tādu lielu atjaunīgās enerģijas iekārtu izvēšanu, kuru jauda pārsniedz 10 MW, attiecīgā gadījumā sekmējot apspriešanos starp projekta attīstītājiem un vietējām kopienām vēl pirms atļauju piešķiršanas procedūras sākšanas un tās gaitā, ar mērķi veicināt dialogu un panākt vienprātību starp iesaistītajām pusēm visā procesā, un izvairīties no juridiskiem strīdiem. [...]

⁸ Komisijas Ieteikums (ES) 2024/1343 (2024. gada 13. maijs) par atjaunīgās enerģijas un saistītās infrastruktūras projektu atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu (OV L, 2024/1343, 21.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Atļauju piešķiršanas procedūras kavē arī tas, ka atļauju piešķiršanas iestādēm trūkst resursu, kā arī atļauju piešķiršanas procedūru nepietiekamā digitalizācija un datu nepieejamība. Digitalizācija un mākslīgā intelekta funkciju pienācīga izmantošana ir galvenie instrumenti, ar ko paātrināt procedūras un palielināt efektivitāti par labu visām iesaistītajām pusēm. Tas relevantajām iestādēm dod iespēju pieteikumus apstrādāt ātrāk, bet projektu virzītājiem – jau no paša sākuma ātri piekļūt skaidrai informācijai par procesa posmiem un prasībām, un tādējādi tiek nodrošināta pārredzamība un uzraudzība. Tomēr atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija atpaliek, jo tā bieži vien ir izkļiedēta starp atļauju piešķiršanas procedūrām un posmiem dažādās kompetentajās iestādēs, un lielākajā daļā dalībvalstu nav vienota digitālā procesa ⁹. Turklāt bieži vien viena un tā paša projekta pieteikuma apstrādei izmanto vairākus digitālos portālus, un ne vienmēr tiek nodrošināta sadarbība. Sekas ir liels administratīvais slogs projektu virzītājiem, nepietiekama iekšējā koordinācija starp iestādēm, kas nodarbojas ar atļauju piešķiršanas procedūrām dažādos līmeņos, pieteikuma statusa redzamības trūkums un neskaidrība par šķēršļiem, kas palēnina atļauju piešķiršanas procedūras. [...] Nacionālā līmenī [...] **darot pieejamu** digitālo portālu **vai vairākus saistītus portālus** visiem atjaunīgās enerģijas, krātuvju un tīkla projektu atļauju piešķiršanas procedūru posmiem, **var nodrošināt** [...] vienotāku digitalizāciju, sadarbību un pārredzamību starp dažādām atļauju piešķiršanas iestādēm dalībvalstīs un galu galā **paātrināt** atļauju piešķiršanas procedūras.

⁹ Eiropas Komisija, Enerģētikas ģenerāldirektorāts, COWI, Eclareon and Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025. g., 31. lpp.

Šāds portāls vai portāli varētu dot iespēju pieteikumu iesniedzējiem iesniegt pieteikumus un pārbaudīt to statusu, novirzīt tos kompetentajām iestādēm un ļaut iestādēm tos apstrādāt, nodrošinot piekļuvi visiem attiecīgajiem datiem un informācijai bez nepieciešamības veikt starpposma pasākumus papīra formātā. [...]

Šādam portālam vai portāliem vajadzētu saturēt tādas funkcijas – tostarp mākslīgā intelekta iespējas –, kas ļauj vienotajam kontaktpunktam, citām iestādēm un pieteikuma iesniedzējiem pārbaudīt pieteikuma statusu un kavēšanās gadījumus, kā arī pārbaudīt atļauju piešķiršanas termiņu ievērošanu. Turklāt no tā vajadzētu varēt izgūt statistiku, lai pārbaudītu, kā kopumā dalībvalstīm sekmējas ar atļauju piešķiršanas procedūrām. Portālā vai portālos savāktu relevanto datu glabāšanai un paziņošanai izvēlētajam formātam attiecīgā gadījumā vajadzētu būt sadarbspējīgam. [...] Šādam portālam vai portāliem būtu jāatvieglo vienotā kontaktpunkta pienākumu veikšana, un kontaktpunktam jābūt piekļuvei visiem attiecīgajiem datiem un informācijai. Dalībvalstis var izmantot esošo portālu vai portālus, kas aptver atļauju piešķiršanas procesa posmus, nodrošinot to sadarbību, lai aptvertu visas minētās prasības. Turklāt piekļuvi relevantajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā vienotajā digitālajā portālā, kura pamatā ir ģeogrāfiskās informācijas sistēma, var nodrošināt arī, izveidojot sadarbību ar citām esošajām valstu platformām.

Pieejamā digitālā portāla vai portālu izstrādē var izmantot labas prakses apmaiņu attiecīgajos forumos, kā arī tehnisko palīdzību, tostarp, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240, un spēju veidošanas pasākumus Savienības līmenī.

- 8) Ir jānosaka ne tikai ātrāki un īsāki atļauju piešķiršanas termiņi atļauju piešķiršanas procedūrās, bet arī pasākumi, kas nodrošina to efektivitāti praksē. [...] Direktīva (ES) 2018/2001 ievieš klusējot izteiktu apstiprinājumu attiecībā uz konkrētiem lēmumiem, proti, atļauju piešķiršanas procedūras [...] **starpposmiem** paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās un galīgajām atļaujām visām maza mēroga saules enerģijas iekārtām, kuru jauda ir mazāka par 100 kW. Ņemot vērā nepieciešamību paātrināt atjaunīgo energoresursu apguvi un to, ka paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izveidošana ir laikietilpīgs process, ir lietderīgi [...] **līdzīgu** pasākumu piemērot arī atļauju piešķiršanas procedūrās, kas piemērojamas projektiem, kuri atrodas ārpus paātrinātas apguves teritorijām. Šajās procedūrās dalībvalstīm vajadzētu **būt iespējai paredzēt** [...], ka [...] klusējot izteikta apstiprinājuma [...] **jēdziens** tiek piemērots **administratīviem starpposmiem, kas ietver visus administratīvos posmus, kurus īsteno visā atļauju piešķiršanas procedūras laikā, tostarp apspriešanās organizēšanu vai dažādu struktūru vai iestāžu atzinumu lūgšanu, vai galīgajam lēmumam. Šīs direktīvas noteikumi neskar dalībvalstu iespēju piemērot klusējot izteiktu apstiprinājumu vidiskiem lēmumiem, ja to tiesību sistēmās ir paredzēta šāda iespēja** [...]. Lai nodrošinātu šā pasākuma efektīvu piemērošanu un garantētu trešo personu tiesības uz tiesisko aizsardzību, attiecīgajām iestādēm būtu jāpublisko fakts, ka lēmums pieņemts, pamatojoties uz klusējot izteiktu apstiprinājumu.

- (9) Liels potenciāls veicināt atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanu ir esošo atjaunīgās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanai jeb jaudu atjaunināšanai. Tā kā parasti esošās **sauszemes** atjaunīgās enerģijas elektrostacijas ir ierīkotas objektos ar ievērojamu atjaunojamo energoresursu potenciālu, energoatjaunināšana var nodrošināt minēto objektu turpmāku izmantošanu, tādējādi nodrošinot lietderīgu zemes izmantošanu un vislabāko atjaunīgo energoresursu ekspluatāciju. Tas jo īpaši attiecas uz sauszemes vējparkiem, jo īpaši ņemot vērā to, ka Eiropā tuvojas beigām daudzi līgumi, kas bija noslēgti, lai atbalstītu elektroenerģijas ražošanu sauszemes vējparkos, un ka daudzas esošās vēja elektrostacijas, kuru kopējā jauda ir 26 GW, darbojas jau vairāk nekā 20 gadus ¹⁰. Energoatjaunināšanai ir arī papildu priekšrocības, piemēram, jau pastāvošs tīkla pieslēgums, lielāks sabiedrības atbalsts un zināšanas par iespējamo vides ietekmējumu. Ņemot vērā to, ka vēja elektrostaciju energoatjaunināšanas rezultātā tajā pašā vietā bieži vien tiek uzstādīts mazāks skaits turbīnu, energoatjauninātu vēja elektrostaciju ietekme uz vidi ir ierobežota. Tāpēc prasības par vidiskajām pārbaudēm vai vides ietekmējuma novērtējumu būtu jāpazemina vai pat jāatceļ, ja esošās vēja elektrostacijas energoatjaunināšana nav saistīta ar papildu zemes platības izmantošanu **ārpus sākotnējās iekārtas perimetra**, palielina iekārtas kopējo jaudu un atbilst piemērojamajiem vides ietekmējuma mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai vēja enerģijas iekārtai. **Turklāt, lai varētu turpināt izmantot vislabākos atjaunīgos energoresursus, atjaunīgās enerģijas projektu energoatjaunināšanas iespēju nevajadzētu nepamatoti ierobežot ar lēmumiem mainīt tās zemes izmantojumu, kurā atrodas esošās atjaunīgās enerģijas stacijas. Tas varētu attiekties, piemēram, uz gadījumiem, ja šādas zemes izmantojums tiek mainīts no rūpnieciska uz lauksaimniecisku izmantojumu.**

¹⁰ *WindEurope, 2024 Statistics and the outlook for 2025-2030.*

- (10) Pašpatēriņa iekārtas, tostarp tās, kas domātas pašpatērētājiem, kuru rīkojas kopīgi vai kā vietējās energokopienas, dod ieguldījumu kopējā dabasgāzes pieprasījuma samazināšanā, sistēmas noturības palielināšanā un Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanā. Tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanai, kuru jauda ir mazāka par 100 kW, visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un tā nerada bažas par drošumu. Turklāt mazām iekārtām parasti nav vajadzīga jaudas palielināšana tīkla pieslēgumpunktā. Lai vēl vairāk paātrinātu maza mēroga saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju izvēršanu, dalībvalstīm nevajadzētu prasīt administratīvas atļaujas attiecībā uz šīm iekārtām, izņemot tīkla pieslēguma atļaujas, kā tas jau notiek vairākās dalībvalstīs. Saskaņojot Savienības tiesību aktus ar esošo paraugpraksi, varētu vēl vairāk paātrināt šo iekārtu ieviešanu saskaņotā veidā. **Reģistrācijas nolūkā dalībvalstis var ieviest pienākumu informēt attiecīgās iestādes par minētā aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanu.** Tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšana esošās vai nākotnē paredzētās mākslīgās struktūrās, kuru jauda pārsniedz 100 kW, parasti nerada bažas par konkurējošiem telpas izmantošanas veidiem vai ietekmi uz vidi. Tāpēc minētajām iekārtām būtu jāpiemēro īsākas atļauju piešķiršanas procedūras un, ievērojot atbilstošus aizsardzības pasākumus, tās būtu jāatbrīvo no pienākuma veikt vides ietekmējuma novērtējumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES ¹¹.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10.a) Nelielas kontaktrozetei pieslēdzamas saules enerģijas sistēmas ir maza mēroga iekārtas, kurām nav vajadzīga jumta platība, kuras lietotāji var viegli uzstādīt un demontēt un kuras parasti ir cenas ziņā pieejamākas, tādējādi tās ir alternatīva tradicionālajām jumta saules enerģijas iekārtām, kas ir īpaši piemērotas, lai nodrošinātu atjaunīgās enerģijas pašpatēriņu konkrētām lietotāju kategorijām, piemēram, īrniekiem vai neaizsargātiem lietotājiem. Dalībvalstīm būtu jāveicina nelielu kontaktrozetei pieslēdzamu saules enerģijas sistēmu uzstādīšana ēkās, novērtējot un novēršot nepamatotus šķēršļus to izvēršanai, vienlaikus nodrošinot pienācīgus drošības un drošuma standartus un tīkla stabilitāti. Dalībvalstis var ierobežot šo sistēmu uzstādīšanu konkrētās teritorijās vai struktūrās, lai aizsargātu kultūras vai vēstures mantojumu. Dalībvalstis var arī ierobežot šo sistēmu uzstādīšanu, ja tās apdraudētu drošību un tīkla stabilitāti, piemēram, ja pēc tam izveidotā kopējā elektroinstalācija neatbilst attiecīgajām drošības tehniskajām specifikācijām vai ja nevar garantēt aizsardzības koordināciju un atslēgšanas efektivitāti.

- (11) Atjaunīgajai enerģijai ir būtiska nozīme Savienības energosistēmas dekarbonizācijā, jo tā piedāvā tūlītējus risinājumus no fosilajām degvielām iegūtas enerģijas aizstāšanai un palīdz samazināt enerģijas cenas un palielināt enerģētisko drošību. Tāpēc atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem nevajadzētu pārāk viegli bloķēt tikai tāpēc, ka pastāv jebkāda veida konfliktējošas intereses. Dalībvalstīm būtu jāveicina atjaunīgās enerģijas staciju un infrastruktūras aktīvu, piemēram, apvienotu un autonomu krātuvju un saistīto tīkla un uzlādes staciju, izmantošana, proti, spēkā esošo prezumpciju, kas piemērojama konfliktiem ar vidiskajām interesēm, vajadzētu attiecināt arī uz jebkurām citām konfliktējošām interesēm, izņemot saistībā ar kultūras mantojumu un gadījumos, kad ir skaidrs, ka minētās konfliktējošās intereses ir prioritāras, neraugoties uz atjaunīgās enerģijas sniegtajiem būtiskajiem ieguvumiem. **Šādos gadījumos attiecīgajai iestādei prezumpcija nebūtu jāpiemēro.** Ja prezumē, ka atjaunīgās enerģijas projekti ir sabiedrības interesēs, kas ir svarīgākas par kādām nevidiskām interesēm, tiem būtu jāpiešķir prioritāte un tie būtu jāapstiprina. Lai nodrošinātu šīs atspēkojamās prezumpcijas saskaņotu piemērošanu, nevajadzētu atļaut dalībvalstīm ieviest izņēmumus attiecībā uz visu veidu konfliktiem, tostarp vidiskiem konfliktiem.

- (12) Lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu, ar tiem saistīto aktīvu un to pieslēguma tīklam izvēršanu, ir lietderīgi arī precizēt, kā var izpildīt atlikušos nosacījumus par to, kā piemērojamas Savienības vides tiesību aktos paredzētās īpašās atkāpes. Konkrētāk, relevanto Savienības vides tiesību aktu vajadzībām novērtējot, vai konkrētajam atjaunīgās enerģijas projektam ir apmierinoši alternatīvi risinājumi, **minētajiem alternatīvo risinājumu novērtēšanas ierobežojumiem būtu jāattiecas tikai uz konkrētu atkāpju piemērošanu, kā noteikts Savienības vides tiesību aktos. Dalībvalstis var paredzēt atšķirīgus noteikumus attiecībā uz alternatīvu vispārēju novērtēšanu atļauju piešķiršanas procedūrā. Š[...]**āda novērtējuma tvērumā būtu jāiekļauj tikai tie alternatīvie risinājumi, kas nodrošina, ka tajā pašā vai līdzīgā laikposmā un bez ievērojami augstākām izmaksām tiek sasniegti tie paši mērķi, kas attiecīgajam projektam. Salīdzinot apmierinošu alternatīvu risinājumu grafiku un izmaksas, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā nepieciešamība atjaunīgo enerģiju izvērst paātrināti un izmaksefektīvi saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos, kuri iesniegti, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 ¹², un paredzamais minēto prioritāšu sasniegšanas ātrums. **Šos noteikumus piemēro tikai, lai novērtētu alternatīvus risinājumus, ko paredz Putnu direktīva, Ūdens direktīva un Dzīvotņu direktīva.**

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Līdzīgā kārtā, piemērojot attiecīgo atkāpi, kas paredzēta Padomes Direktīvā 92/43/EEK ¹³, ir lietderīgi, ka dažos pamatos gadījumos, kad var pamatoti pierādīt, ka attiecīgais plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju saglabāšanai, ka netiek apdraudēta *Natura 2000* tīkla vispārējā vienotība, ka tiek saglabāta teritorijas vidiskā integritāte un ka tiek nodrošināts augsts *Natura 2000* teritoriju aizsardzības līmenis, attiecīgās iestādes var atļaut kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar šāda plāna vai projekta īstenošanu.

- (13) Lai palielinātu energosistēmas elastību un nodrošinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas sistēmas integrāciju, ir būtiski paātrināt autonomu enerģijas krātuvju ieviešanu. Tāpēc arī uz autonomajām krātuvēm būtu jāattiecināta paātrinātas atļauju piešķiršanas procedūras. Nelielai enerģijas krātuvei ar jaudu mazāku par 100 kW, visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un nav paredzams, ka tā radīs bažas saistībā ar konkurējošiem telpas izmantojumiem. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, kas piemērojamas šāda veida krātuvei, proti, izskaust visas administratīvās atļaujas, izņemot tīkla pieslēguma atļauju, un – ar nosacījumu, ka ir pienācīgi aizsardzības pasākumi – atbrīvot šīs iekārtas no pienākuma veikt vides ietekmējuma novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. **Reģistrācijas nolūkā dalībvalstis var ieviest pienākumu informēt attiecīgās iestādes par minēto krātuvju projektu uzstādīšanu.** Ir jāpaātrina arī tādu enerģijas krātuvju izvērsšana, kuru jauda pārsniedz 100 kW. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūru, nosakot, ka maksimālais kopējais termiņš ir seši mēneši, izņemot attiecībā uz hidroakumulācijas elektrostacijām, kurām ir jāatbilst stingrākām vidiskajām prasībām un kurām tāpēc ir vajadzīgs ilgāks maksimālais kopējais termiņš.

¹³ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Šie noteikumi būtu jāpiemēro enerģijas krātuvei, kas neietilpst Direktīvas (ES) 2024/1788¹⁴ darbības jomā. Lai nodrošinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas sistēmas integrāciju, ir jāizvērs elastības avoti, jo īpaši elektrotransportlīdzekļu baterijas, jo tie var palīdzēt pārvirzīt maksimālo elektroenerģijas pieprasījumu un samazināt tīkla pārslodzi. Lai to panāktu, būtu vēl vairāk jāveicina ātrāka un vieglāka uzlādes infrastruktūras ieviešana uz autoceļiem, jo īpaši attiecībā uz vieglajiem automobiļiem, furgoniem, kravas automobiļiem, autobusiem vai motocikliem un no elektrotīkla uzlādējamiem hibrīdautomobiļiem vai pilnībā elektriskiem transportlīdzekļiem. Paātrinātas atļauju piešķiršanas procedūras, t. sk. attiecībā uz tīkla pieslēguma atļaujām, būtu jāattiecinā gan uz maiņstrāvas, gan uz līdzstrāvas uzlādes stacijām. Nelielām uzlādes stacijām ar jaudu mazāku par 100 kW, visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un nav paredzams, ka tās radīs bažas saistībā ar konkurējošiem telpas izmantojumiem. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, kas piemērojamas šāda veida uzlādes stacijām, proti, izskaust visas administratīvās atļaujas, izņemot tīkla pieslēguma atļauju, un — ar nosacījumu, ka ir pienācīgi aizsardzības pasākumi — atbrīvot šīs iekārtas no pienākuma veikt vides ietekmējuma novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. **Reģistrācijas nolūkā dalībvalstis var ieviest pienākumu informēt attiecīgās iestādes par minēto uzlādes staciju projektu uzstādīšanu.**

Ir jāpaātrina arī tādu uzlādes staciju uzstādīšana, kuru jauda pārsniedz 100 kW. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūru, **ja šāda procedūra pastāv saskaņā ar valsts tiesību sistēmu**, nosakot, ka maksimālais kopējais termiņš ir seši mēneši.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK (pārstrādāta redakcija) (OV L, 2024/1788, 15.7.2024., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

(14) Tīkla pieslēguma atļauju saņemšana **atļaujas, vienošanās vai līguma veidā** ir būtiska un bieži vien laiktīlpīga atjaunīgās enerģijas iekārtas būvniecības un ekspluatācijas procedūru daļa. Tāpēc ir lietderīgi vēl vairāk racionalizēt termiņus, kas piemērojami tīkla pieslēguma procedūrām, kuras piemērojamas konkrētiem maza mēroga atjaunīgās enerģijas projektiem, krātuvju aktīviem un uzlādes stacijām, un atjaunīgās enerģijas projektu energoatjaunināšanai un hibridizācijai, un ieviest skaidrus noteikumus par sistēmu operatoru pienākumiem atļauju piešķiršanas procedūru laikā.

(14.a) Attiecīgu tīkla pieslēguma procedūru ieviešanai un saistītajiem termiņiem būtu jānodrošina efektīva un savlaicīga piekļuve tīklam saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 6. pantu, ievērojot piemērojamo valsts regulējumu, tostarp situācijās, kad tīklā rodas pārslodze.

(14.b) Atjaunīgās enerģijas staciju hibridizācijai ir ievērojams potenciāls palīdzēt uzlabot energosistēmas integrāciju un sasniegt atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, kombinējot vairākas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas, piemēram, esošai saules fotoelementu iekārtai pievienojot elektrolīzeru vai vējturbīnas vai kombinējot atjaunīgās enerģijas ražošanu ar uzkrāšanu. Staciju hibridizācijā izmanto dažādu atjaunīgo energoresursu sinerģijas un papildināmību, tādējādi nodrošinot stabilāku energoapgādi un ļaujot energosistēmā ieviest elastību, kombinējot ražošanu un uzkrāšanu. Turklāt dažādu atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju vai atjaunīgās enerģijas kombinēšana ar uzkrāšanu esošajos objektos ļauj gūt labumu no esošajiem tīkla pieslēgumiem un nepieciešamās infrastruktūras un samazina vajadzību pēc jaunas zemes un projektu vispārējiem vidiskajiem novērtējumiem.

- (15) Dragi ziņojumā par ES konkurētspēju un Lētākas enerģijas rīcības plānā ¹⁵ ir atzīta neseno reformu pozitīvā ietekme uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu. Tomēr abos dokumentos arī uzsvērts, ka ilgas un neskaidras atļauju piešķiršanas procedūras tikliem būtiski kavē ātrāk uzstādīt nepieciešamās jaunās jaudas, kas vajadzīgas, lai attaisnotos investīcijas tīrajā enerģijā un samazinātos enerģijas izmaksas ES. Lai gan Direktīvā (ES) 2018/2001, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1788 ¹⁶ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/869 ¹⁷ ir paredzēti īpaši noteikumi par atļauju piešķiršanas procedūrām, šie režīmi neattiecas uz vispārējiem elektrotīkla infrastruktūras aktīviem. Tāpēc Direktīvā (ES) 2019/944 ir jāparedz vispārīgas prasības attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmu infrastruktūrai, konkrētāk, ir jānosaka prasības dalībvalstīm nodrošināt šādu procedūru maksimālo ilgumu un ir jāparedz prasības, kas atbalsta minēto termiņu ievērošanu. Regulā (ES) 2022/869 un Direktīvā (ES) 2018/2001 ir ietverti noteikumi par atļauju piešķiršanu konkrētiem enerģijas projektiem. Ja rodas pretrunas starp minētajiem noteikumiem un šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem par atļauju piešķiršanu konkrētiem elektroenerģijas projektiem, priekšroka dodama pirmajiem.

¹⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Lētākas enerģijas rīcības plāns. Enerģētikas savienības patiesās vērtības atraisīšana: lētas, efektīvas un tīras enerģijas nodrošināšana ikvienam Eiropas iedzīvotājam” (COM(2025)79 *final*).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK ([OV L, 2024/1788, 15.7.2024.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņēm un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 un (ES) 2019/943 un Direktīvas 2009/73/EK un (ES) 2019/944 un atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013 ([OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Resursu trūkums valstu iestādēs un nepietiekamā atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija noved pie gausas atļauju piešķiršanas elektroenerģijas sistēmas infrastruktūrai un ražošanas aktīviem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādām iestādēm ir pienācīgi cilvēkresursi, finansiālie un tehniskie resursi, tostarp prasmes, un digitālās pārvaldības rīki un sistēmas, kas vajadzīgi, lai tās spētu pieņemt lēmumus direktīvā noteiktajos termiņos.
- (17) Atļauju piešķiršanas procedūrām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944 vajadzētu būt skaidrām, efektīvām un pārredzamām un saskanīgām ar esošā sadales tīkla attīstības plāna un pārvades tīkla attīstības desmit gadu plāna izpildi. Tādējādi no dalībvalstīm tiek sagaidīts, ka tās noteiks un publicēs objektīvus un nediskriminējošus atļauju piešķiršanas kritērijus un procedūras, kurās cita starpā ņem vērā elektroenerģijas sistēmas drošumu un drošību, zemes izmantošanu, energoefektivitāti, atļaujas pieteikuma iesniedzējam raksturīgās iezīmes, emisiju samazinājumus, to, cik svarīgi ir paātrināt energoinfrastruktūras izvēršanu, lai panāktu klimatneitralitāti, un projekta alternatīvas.
- (18) Ņemot vērā elektroenerģijas infrastruktūras attīstības steidzamību, no dalībvalstīm tiek sagaidīts, ka tās nodrošinās, ka atļauju piešķiršanas procedūrās, izvērtējot, vai ir vajadzīgs sagatavot novērtējumus, tostarp vidiskos novērtējumus, vai pētījumus, atļaujas vai ziņojumus, tiek ņemtas vērā projekta iezīmes. Kompetentajām valsts iestādēm novērtējumi un informācijas pieprasījumi no projektu virzītājiem būtu jāierobežo līdz absolūti nepieciešamajam un visos iespējamajos gadījumos būtu jāizvairās no dublēšanās.

- (19) Lai palielinātu paredzamību un noteiktību attiecībā uz Direktīvā (ES) 2019/944 paredzēto atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu un izmaksām, informācijas un dokumentācijas pieprasījumiem no pretendentiem vajadzētu būt konkrētiem, specifiskiem un ierobežotiem laikā. Tādējādi dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts iestādes atļaujas izsniegšanai vajadzīgo relevanto informāciju no pretendentiem pieprasa iepriekš noteiktā termiņā, ko skaita no pieteikuma saņemšanas brīža, un konkrēti nosaka jebkādas pieprasītās informācijas vai datu saturu un detalizācijas pakāpi. Kad šis termiņš ir pagājis, informācijas pieprasījumiem būtu jāaprobežojas tikai ar trūkstošo informāciju, ko iestāde ir iepriekš identificējusi vai pieprasījusi, vai informāciju, ko nevarēja pieprasīt iepriekš, jo tā ir saistīta ar būtiskām apstākļu izmaiņām, kas notikušas pēc tam, kad par projektu tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai.
- (20) Ievērojot subsidiaritātes principu, valstu kompetenci un procedūras, Direktīvā (ES) 2019/944 būtu jānosaka skaidrs termiņš, kurā attiecīgajām iestādēm jāpieņem lēmumi, un tas būtu stimuls procedūras efektīvi definēt un organizēt, kas savukārt novestu pie elektrotīklu izvēršanas. Tomēr dalībvalstis var censties atļauju piešķiršanas procedūras saīsināt vēl vairāk, ja vien tas ir iespējams, jo īpaši attiecībā uz esošās pārvades sistēmas infrastruktūras pārjaunošanas, modernizācijas vai energoatjaunināšanas projektiem un jaunas sadales sistēmas infrastruktūras būvniecību, kam var nebūt nepieciešama tik sarežģīta atļauju piešķiršanas procedūra kā jaunai pārvades infrastruktūrai.

- (21) Ņemot vērā to, ka, lai sasniegtu Savienības enerģētikas un klimata mērķus, elektrotīkli ir jāizvērsē steidzami un ka atļauju piešķiršanas procedūru termiņi būtu jākombinē ar pasākumiem, kas nodrošina to iedarbīgumu praksē, dalībvalstīm [...] **vajadzētu būt iespējai paredzēt**, ka [...] klusējot izteikta apstiprinājuma jēdziens [...] tiek piemērots tādiem administratīviem [...] **starpposmiem attiecībā uz atļaujas piešķiršanas procedūru elektrotīkla projektiem, kas ietver visus administratīvos posmus, kurus īsteno visā atļauju piešķiršanas procedūras laikā, tostarp apspriešanās organizēšanu vai dažādu struktūru vai iestāžu atzinumu lūgšanu, vai galīgajam lēmumam. Šīs direktīvas noteikumi neskar dalībvalstu iespēju piemērot klusējot izteiktu apstiprinājumu vidiskiem lēmumiem, ja to tiesību sistēmās ir paredzēta šāda iespēja. [...] Lai nodrošinātu šā pasākuma efektīvu piemērošanu un** garantētu trešo personu tiesības uz tiesisko aizsardzību, attiecīgajām iestādēm būtu jāpublisko visi pieņemtie lēmumi [...].

- (22) Lai mazinātu sarežģītību, palielinātu efektivitāti un pārredzamību un palīdzētu uzlabot sadarbību starp dalībvalstīm, būtu jāizveido kontaktpunkti, kur līdz lēmuma pieņemšanai var vērsties elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmu operatori, kas attīsta tīklu projektus vai citus tīkla aktīvus. Šo kontaktpunktu uzdevums būs pretendentiem palīdzēt un sniegt norādījumus par atļauju piešķiršanas procedūrām, kas saistītas ar šāda veida infrastruktūru. **Neskarot prasības, kas izriet no attiecīgās dalībvalsts konstitucionālās kārtības, [...]** vienkāršošanas labad **un nolūkā palielināt efektivitāti, ja tas ir piemēroti un iespējams, [...]** dalībvalsts [...] var nodot šo atbildību **vienam vienotam kontaktpunktam, kas var būt [...]** Regulas (ES) 2022/869 8. pantā minētās valsts kompetentās iestādes **vai Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pantā minētie kontaktpunkti**, jo šīs iestādes jau pilda šādus uzdevumus attiecībā uz atļauju piešķiršanu **attiecīgi** kopīgu interešu infrastruktūras projektiem, savstarpēju interešu projektiem **un atjaunīgās enerģijas projektiem**. Apvienojot šādus uzdevumus dalībvalstis **nodrošina, ka attiecīgajā administratīvajā līmenī ir tikai viens vienots kontaktpunkts, un nodrošina rīkus, lai palīdzētu projektu virzītājiem noteikt piemērotu izveidoto vai izraudzīto kontaktpunktu. Turklāt dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai nodrošinātu, ka kontaktpunktiem ir pietiekams personāls un ka tiem ir resursi un spējas, kas vajadzīgas to atbildībā esošo uzdevumu veikšanai.**

- (23) Elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūra ir izšķirīgi svarīga klimatneitralitātes sasniegšanā, ņemot vērā tās nozīmi atjaunīgās enerģijas aktīvu integrēšanā, elastības risinājumos, enerģijas uzkrāšanā un elektrifikācijas nodrošināšanā kopumā. Ņemot vērā elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras būtisko nozīmi klimatneitralitātes sasniegšanā, nepieciešamajos katra gadījuma novērtējumos dalībvalstīm būtu jāpieņem, ka elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūra, tostarp krasta elektroapgāde ostās, ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, izņemot [...] saistībā ar kultūras mantojumu, [...] gadījumos, ja ir skaidri pierādījumi, ka minētajiem projektiem ir būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, ko nevar mazināt vai kompensēt, **un gadījumos, kad ir skaidrs, ka minētās konfliktējošās intereses ir prioritāras, neraugoties uz elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras sniegtajiem būtiskajiem ieguvumiem. Šādos gadījumos attiecīgajai iestādei prezumpcija nebūtu jāpieņem.** Ja prezumē, ka elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūra ir sabiedrības interesēs, kas ir svarīgākas par kādām nevidiskām interesēm, tai būtu jāpiešķir prioritāte un tā būtu jāapstiprina pēc iespējas ātrāk.

- (24) Lai paātrinātu elektrotīklu izvēršanu, ir lietderīgi precizēt, kā var izpildīt nosacījumus par to, kā piemērojamas Savienības vides tiesību aktos paredzētās īpašās atkāpes. Konkrētāk, novērtējot, vai konkrētajam elektrotīkla projektam ir apmierinoši alternatīvi risinājumi, **minētajiem alternatīvo risinājumu novērtēšanas ierobežojumiem būtu jāattiecas tikai uz konkrētu atkāpju piemērošanu, kā noteikts Savienības vides tiesību aktos.**

Dalībvalstis var paredzēt atšķirīgus noteikumus attiecībā uz alternatīvu vispārēju novērtēšanu atļauju piešķiršanas procedūrā. Š[...]āda novērtējuma tvērumā būtu jāiekļauj tikai tie alternatīvie risinājumi, kas nodrošina, ka tajā pašā vai līdzīgā laikposmā un bez ievērojami augstākām izmaksām tiek sasniegti tie paši mērķi, kas attiecīgajam projektam. Salīdzinot apmierinošu alternatīvu risinājumu grafiku un izmaksas, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā nepieciešamība tīklus izvērst paātrināti un izmaksefektīvi saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos, kuri iesniegti, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999. **Šos noteikumus piemēro tikai, lai novērtētu alternatīvus risinājumus, ko paredz Putnu direktīva, Ūdens direktīva un Dzīvotņu direktīva.**

Līdzīgā kārtā, piemērojot attiecīgo atkāpi, kas paredzēta Direktīvā 92/43/EEK, ir lietderīgi, ka dažos pamatotos gadījumos, kad var pamatoti pierādīt, ka attiecīgais plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju saglabāšanai, ka netiek apdraudēta *Natura 2000* tīkla vispārējā vienotība, ka tiek saglabāta teritorijas vidiskā integritāte un ka tiek nodrošināts augsts *Natura 2000* teritoriju aizsardzības līmenis, attiecīgās iestādes var atļaut kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar šāda plāna un projekta īstenošanu.

- (25) Ņemot vērā energoinfrastruktūras izvēšanas steidzamību, to, cik svarīgi ir racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, un to, ka vidiskie novērtējumi ir visilgākais atļauju piešķiršanas procedūru posms, ir svarīgi līdz minimumam samazināt šādus novērtējumus, tomēr neapdraudot vides aizsardzību. Esošās pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras pārjaunošana, modernizācija vai energoatjaunināšana un jaunas sadales sistēmas infrastruktūras izbūve ir projekti, kas parasti rada minimālu ietekmi uz vidi. Pārjaunošanas, modernizācijas vai energoatjaunināšanas projekti parasti ir ierobežota mēroga un ietekmē tikai daļu no esošajiem aktīviem, turklāt šo aktīvu ietekme uz vidi ir novērtēta jau iepriekš. Rezultātā šādu projektu ietekme bieži vien aprobežojas ar būvdarbu ietekmi, un aktīva ekspluatācijai ir tāda pati vai pat mazāka ietekme nekā sākotnējā projekta ekspluatācijai. Savukārt sadales sistēmām parasti nav būtiskas ietekmes uz vidi, jo projekti ir mazāki, aktīvu spriegums ir zemāks un parasti tās tiek izbūvētas apbūvētās teritorijās, kas atrodas tuvāk patērētājiem. Tāpēc, lai paātrinātu elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras izvēšanu un sasniegtu klimatneitralitātes un atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, būtu jāļauj dalībvalstīm, ievērojot konkrētus nosacījumus, šajā apsvērumā minētos projektus pamatoti atbrīvot no vides ietekmējuma novērtējumiem un pienācīgiem novērtējumiem un no novērtējuma par to ietekmi uz sugu aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK ¹⁸ 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK ¹⁹ 5. pantu.

¹⁸ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību ([OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību ([OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Slāpekļa emisiju samazināšanas ziņā ieguvumi no elektroenerģijas infrastruktūras izvēršanas ir daudz lielāki par kaitējumu, ko nodara to būvniecības gaitā radušāsniecīgās emisijas. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka elektroenerģijas infrastruktūras ātrai izvēršanai netiek likti šķēršļi, kurus pamato ar pagaidu emisijām, kas rodas tās būvniecības rezultātā.
- (27) Lai elektrifikācija un enerģētikas pārkārtošana kopumā būtu sekmīga, izšķiroša nozīme ir nacionālā pārvades tīkla plānošanai, kurā jāatspoguļo klimata un enerģētikas politikas attīstība un ar to saistītās izmaiņas patēriņā un ražošanā. Tomēr spēkā esošās prasības saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 51. pantu attiecas tikai uz dažiem pārvades sistēmu operatoriem un neparedzēja pietiekami ilgu plānošanas periodu, lai ņemtu vērā apsteidzošas investīcijas. Ir svarīgi, lai pārvades sistēmas paplašināšanā tiktu ņemts vērā vismaz piecpadsmit gadu laikposms un prioritāri tiktu apsvērtas nefosilas elastības izmantošana, nevaldības risinājumi un citas alternatīvas sistēmas paplašināšanai, lai tās pamatā būtu kopīgs scenārijs, kas izstrādāts kopā ar citiem sistēmu operatoriem dažādos sektoros, un lai tā būtu saskaņota ar centrālo scenāriju Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānā. Lai nodrošinātu pārredzamību un tīkla plānošanā labāk iekļautu tīkla lietotājus, tostarp enerģijas ražošanas, rūpniecības, datu un transporta sektorus, saikne ar Direktīvas (ES) 2024/1788 55. pantu paredz arī, ka ar tīkla lietotājiem ir jāapspriežas kopīgā scenāriju izstrādes procesa sākumposmā, lai varētu veikt apsteidzošas investīcijas.

- (28) Ņemot vērā grozījumus Direktīvās (ES) 2018/2001 un (ES) 2019/944, kā arī paralēlos grozījumus Regulā (ES) 2022/869, Komisijai būtu jāievieš vienota pieeja enerģijas projektu atļauju piešķiršanas procedūrām. Lai gan ar Direktīvu (ES) 2024/1788 ir ieviesti pasākumi administratīvo atļauju piešķiršanas procedūru vienkāršošanai un racionalizēšanai, ir vajadzīgs mērķtiecīgs grozījums, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju un to, ka Savienības līmenī tiek ieviests konsekvents satvars.
- (29) Resursu trūkums valstu iestādēs un nepietiekamā atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija noved pie gausas atļauju piešķiršanas dabasgāzes objektiem, ūdeņraža ražotnēm un ūdeņraža sistēmas infrastruktūrai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādām iestādēm ir pienācīgi cilvēkresursi, finansiālie un tehniskie resursi, tostarp prasmes, un digitālās pārvaldības rīki un sistēmas, kas vajadzīgi, lai tās spētu pieņemt lēmumus direktīvā noteiktajos termiņos.
- (30) Lai palielinātu paredzamību un noteiktību attiecībā uz Direktīvā (ES) 2024/1788 paredzēto atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu un izmaksām, informācijas un dokumentācijas pieprasījumiem no pretendentiem vajadzētu būt konkrētiem, specifiskiem un ierobežotiem laikā. Tādējādi dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts iestādes atļaujas izsniegšanai vajadzīgo relevanto informāciju no pretendentiem pieprasa iepriekš noteiktā termiņā, ko skaita no pieteikuma saņemšanas brīža, un konkrēti nosaka jebkādas pieprasītās informācijas vai datu saturu un detalizācijas pakāpi. Kad šis termiņš ir pagājis, informācijas pieprasījumiem būtu jāaprobežojas tikai ar trūkstošo informāciju, ko iestāde ir iepriekš identificējusi vai pieprasījusi, vai informāciju, ko nevarēja pieprasīt iepriekš, jo tā ir saistīta ar būtiskām apstākļu izmaiņām, kas notikušas pēc tam, kad par projektu tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai.

- (31) Attiecībā uz apstiprināšanas procedūrām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1788, ņemot vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt udeņraža objektu un udeņraža sistēmas infrastruktūras ātru izvēršanu un [...] direktīvā noteikto termiņu ievērošanu, dalībvalstīm [...] **vajadzētu būt iespējai paredzēt**, ka [...] klusējot izteikta apstiprinājuma jēdziens tiek piemērots **tādiem administratīviem starpposmiem** [...] attiecībā uz šādiem projektiem, **kas ietver visus administratīvos posmus, kurus īsteno visā atļauju piešķiršanas procedūras laikā, tostarp apspriešanās organizēšanu vai dažādu struktūru vai iestāžu atzinumu lūgšanu, [...] vai galīgajam lēmumam. Šīs direktīvas noteikumi neskar dalībvalstu tiesības piemērot klusējot izteiktu apstiprinājumu vidiskiem lēmumiem, ja to tiesību sistēmās ir paredzēta šāda iespēja [...]. [...] Lai nodrošinātu šā pasākuma efektīvu piemērošanu un** garantētu trešo personu tiesības uz tiesisko aizsardzību, attiecīgajām iestādēm būtu jāpublisko visi pieņemtie lēmumi [...].
- (32) Vienkāršošanas labad dalībvalstis var uzskatīt, ka ir piemērotāk un efektīvāk vienotā kontaktpunkta uzdevumus, kas noteikti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1788, centralizēt, proti, nodot tos Regulas (ES) 2022/869 8. pantā minētajām valsts kompetentajām iestādēm, jo šīs iestādes jau pilda šādus uzdevumus attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām kopīgu interešu infrastruktūras projektiem un savstarpēju interešu projektiem. Izvēloties apvienot šos uzdevumus, dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai nodrošinātu, ka kontaktpunktiem ir pietiekams personāls un ka tiem ir resursi un spējas, kas vajadzīgas to atbildībā esošo uzdevumu veikšanai.

- (33) [...] Digitālo portālu vai attiecīgā gadījumā saistītu portālu valsts līmenī visiem atļauju piešķiršanas [...] procedūras posmiem, var nodrošināt vienotu digitalizāciju, sadarbību un pārredzamību starp dažādām atļauju piešķiršanas iestādēm dalībvalstīs un galu galā paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras. Ja ir izveidots vairāk nekā viens portāls, tiek nodrošināta portālu savienojamība ar noteikumu, ka katrs portāls pārvirza lietotājus vai ietver atsauces uz citiem attiecīgajiem portāliem. Dalībvalstis joprojām var brīvi īstenot augstākas pakāpes starpsavienojamību, sadarbību un saziņu starp portāliem.
- (33.a) Ar vairākiem šīs direktīvas noteikumiem tiek ieviestas jaudas robežvērtības, kas izteiktas vatos, un dalībvalstīm, kurās trīsfāžu savienojumi nav standarta savienojuma veids, savienojumiem būtu jāpiemēro līdzvērtīgas jaudas vērtības.
- (33.b) Dalībvalstu iespējai paredzēt atbrīvojumus attiecībā uz jaunu elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru nevajadzētu skart to ūdenstilpju aizsardzību, kuras izmanto dzeramā ūdens vai dabīgā minerālūdens ieguvei; tādējādi pienākumi attiecībā uz šādām ūdenstilpēm joprojām ir spēkā.

(33.c) Dalībvalstīm būtu jāļauj paredzēt papildu atbrīvojumus mazākām slēgtām sadales sistēmām. Tas veicina rūpniecisko, komerciālo vai koplietošanas pakalpojumu vietu esošās energoinfrastruktūras vai mazo sadales sistēmu efektīvu izmantošanu norobežotos dzīvojamajos objektos, kur kopīgai vietējai ražošanai un sadalei ir arvien lielāka nozīme enerģētikas pārkārtošanā. Ņemot vērā to ierobežoto nozīmi attiecībā uz konkurenci, būtu jāļauj dalībvalstīm neuzskatīt šo sistēmu operatorus par sadales sistēmu operatoriem ar noteikumu, ka lietotāji saglabā savas galvenās tiesības saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944 un ir ieviesti aizsardzības pasākumi, lai izvairītos no negatīvas ietekmes uz tīkla izmaksu taisnīgu sadali, tīkla drošību vai elastības shēmu vai pakalpojumu attīstību. Lietotāji būtu arī efektīvi jāaizsargā pret slēgtas sadales sistēmas operatora ļaunprātīgu vai diskriminējošu rīcību cita starpā ar regulatīvo uzraudzību un noteikumu izpildi, ko veic regulatīvās iestādes.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2018/2001

Direktīvu (ES) 2018/2001 groza šādi:

1) direktīvas 2. panta otrajā daļā pievieno šādus 10.a)–10.f) punktus:

“10.a) “nelielas kontaktozetei pieslēdzamas saules enerģijas sistēmas” ir fotoelementu enerģijas sistēmas, kuru jauda nav lielāka par 800 vatiem un kuras ir savienotas ar mikroinverteru un pieslēgtas valsts standarta rozetei, caur kuru tās nodrošina enerģiju ēkas iekšējai elektrosistēmai;

10.b) “autonoma enerģijas krātuve” ir enerģijas krātuve, kas nav apvienota ar enerģijas ražošanas kompleksu, **izņemot enerģijas krātuvi, kas ir Direktīvas (ES) 2024/1788 darbības jomā;**

10.c) “uzlādes stacija” ir uzlādes stacija, kas definēta Regulas (ES) 2023/1804 2. panta 52) punktā;

10.d) “hibridizācija” ir tādas atjaunīgās enerģijas stacijas, kas nav hibrīdstacija, pārveide par hibrīdstaciju aiz tā paša pieslēgumpunkta;

10.e) “hibrīdstacija” ir atjaunīgās enerģijas stacija, kurā ir vai nu kombinētas vairākas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas, vai viena vai vairākas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas ir kombinētas ar enerģijas uzkrāšanu;

10.f) “tīkla pieslēguma atļauja” ir **rezultāts procedūrai**, kas sākas brīdī, kad projekta attīstītājs iesniedz pilnīgu pieprasījumu projektu pieslēgt tīklam, un noslēdzas ar sistēmas operatora lēmumu par to, vai projektu tīklam var pieslēgt;”

2) direktīvas 15.c pantā pievieno šādu **6. un 7. punktu** [...]:

“6. Dalībvalstis cenšas **neizslēgt atjaunīgās enerģijas un ar to saistītas infrastruktūras attīstīšanu** [...] lielās teritorijas [...] vidisku apsvērumu dēļ, tostarp ainavas aizsardzības dēļ, ja vien tās nevar pierādīt, ka vidiskajā novērtējumā saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES un attiecīgā gadījumā attiecīgajā novērtējumā saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu ir konstatēts, ka šāda veida stacijas un ar tām saistītā infrastruktūra teritorijā radītu neatgriezenisku kaitējumu, ko nevar mazināt vai kompensēt. **Šo punktu piemēro, neskarot valstu aizsardzības apsvērumus.**

7. Pamatotos gadījumos vai ja tas nepieciešams administratīvu vai tehnisku ierobežojumu dēļ konkrētās teritorijās, kas izraudzītas par teritorijām, kuras ir piemērotas vienas vai vairāku atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas veidu paātrinātai izvērsšanai, dalībvalstis 4. punkta piemērošanu var pagarināt līdz 2027. gada 31. decembrim.”;

3) direktīvas 15.d. pantā pievieno šādu 3. un 4. punktu:

“3. Dalībvalstis pieņem pasākumus, kas nodrošina, ka daļa no ieguvumiem, ko sniedz atjaunīgās enerģijas projekti, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 10 MW, tieši vai netieši nonāk pie vietējiem iedzīvotājiem un kopienām minēto projektu tuvumā. **Dalībvalstis var piemērot dažādus ieguvumu sadales pasākumus, kas atkarīgi no konkrētās tehnoloģijas, projekta atrašanās vietas un lieluma un no tā, vai projekts ir no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņa projekts.**

No pienākuma pieņemt ieguvumu sadales pasākumus dalībvalstis var izslēgt konkrētas tehnoloģijas gadījumos, kad tehnoloģija nav pietiekami nobriedusi, lai uzņemtos papildu finansiālo slogu, vai konkrētas tehnoloģijas, kuras nav galvenie valsts ieguldījuma Savienības 2030. gada atjaunīgās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā veicinātāji saskaņā ar to integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 3. un 14. pantu.

4. Dalībvalstis [...] **var** izraudzīties [...] neatkarīgu koordinatoru, kas veicina dialogu starp projekta attīstītāju un plašu sabiedrību par atjaunīgās enerģijas projektiem, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 10 MW. **Koordinators ir neatkarīga trešā persona, kas var būt publiskā sektora iestāde un kas nav jēlkā finansiāli ieinteresēta saistībā ar attīstītāju.**

Koordinators iesaistās tikai pēc kādas attiecīgās puses pieprasījuma un

- a) vajadzības gadījumā koordinē sabiedriskās apspriešanas, tostarp agrīnas apspriešanas pirms atļaujas pieteikuma iesniegšanas;
- b) iesaistās, lai meklētu risinājumus vietējo kopienu paustajām iespējamām bažām;
- c) attiecīgā gadījumā nodrošina atbalstu un pārredzamību ieguvumu sadales pasākuma veida izvēlē.

Dalībvalstis var noteikt maksu, ko maksā projektu izstrādātāji un ar ko finansē koordinatora pakalpojumus.”;

- 4) direktīvas 16. pantu groza šādi:

- a) panta 3. punktā svīturo šo teikumu:

“Pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts attiecīgos dokumentus iesniegt digitālā formātā.”;

b) pantā pievieno šādu 3.a punktu:

“3.a. Dalībvalstis valsts līmenī [...] **var izveidot** [...] digitālu portālu **vai savienotus portālus** visiem atjaunīgās enerģijas, uzkrāšanas un tīkla projektu atļauju piešķiršanas procedūru posmiem.

Pieteikumu iesniedzēji atļaujas pieteikumus un visus attiecīgos dokumentus, kas vajadzīgi atļauju piešķiršanas procedūrai, iesniedz [...] digitālajā portālā [...] **vai savienotajos portālos**. [...] Digitālais portāls **vai savienotie portāli** automatizē atļauju pieteikumu iedalīšanu kompetentajām iestādēm, kuras attiecīgos pieteikumus un dokumentus apstrādā elektroniski un [...] digitālajā portālā **vai savienotajos portālos** ar pieteikumu iesniedzējiem sazinās tieši.

[...] Digitālajam portālam **vai savienotajiem portāliem** ir funkcijas, kas dod iespēju pieteikuma iesniedzēju informēt par visiem atļauju piešķiršanas procedūras posmiem, procedūras statusu un attiecīgo iestāžu lēmumiem un pārbaudīt, vai tiek ievēroti šajā direktīvā noteiktie atļauju piešķiršanas termiņi. [...] Digitālais portāls **vai savienotie portāli** [...] **var nodrošināt** piekļuvi attiecīgajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā vienotajā digitālajā ģeogrāfiskās informācijas sistēmā balstītajā portālā.

[...] Digitālais portāls **vai savienotie portāli** publicē ikgadējus statistikas datus par atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu, skaidri norādot dažādos atļauju piešķiršanas procedūras posmus un to ilgumu. Šie dati ir publiski pieejami.

Šā panta 3. punktā minētajam vienotajam kontaktpunktam vai kontaktpunktiem ir piekļuve visiem portālā pieejamajiem relevantajiem datiem un informācijai, kas vajadzīgi, lai tie varētu veikt savus pienākumus.”;

5) 16.b pantu

groza šādi:

a) [...]

[...]

b) pantā pievieno šādu 3. punktu:

“3. Atļauju piešķiršanas procedūrā, kas minēta 1. punktā un 2. punkta otrajā daļā, dalībvalstis [...] **var paredzēt**, ka [...] tad, ja attiecīgās kompetentās iestādes vai subjekti nesniedz atbildi noteiktajā termiņā, uzskata, ka konkrētie **starpposma administratīvie** procedūras posmi ir apstiprināti, izņemot gadījumus, kad runa ir par vidiskiem lēmumiem, **ja vien šāda iespēja nav paredzēta tiesību sistēmās**, un tīkla pieslēguma atļaujām[...]. Visus lēmumus dara publiski pieejamus **saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem**[...].

6) direktīvas 16.c pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu svīturo;

b) pantā pievieno šādu 2.b punktu:

“2.b Ievērojot valsts konstitucionālās kārtības noteiktos ierobežojumus un neskarot autonomo reģionālo un vietējo iestāžu ekskluzīvo kompetenci zemes izmantošanas un telpiskās plānošanas jomā, ja dalībvalstis maina tās zemes statusu, kurā izvietota atjaunīgās enerģijas iekārta, tās nodrošina, ka joprojām ir iespējams veikt šīs iekārtas jaudu atjaunināšanu.”;

c) pantā pievieno šādu 4. punktu:

“4. Ja vēja enerģijas iekārtas jaudu atjaunināšana palielina kopējo iekārtas jaudu, bet neprasa papildu zemes platību, samazina uzstādīto turbīnu kopējo skaitu un atbilst piemērojamajiem ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai vēja enerģijas iekārtai, projektu atbrīvo no jebkādam piemērojamām prasībām veikt 16.a panta 4. punktā minēto pārbaudes procesu, noteikt, vai ir jāveic projekta ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punktu vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 5. pantu, vai veikt ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 4. panta [...] 2. punktu.”; Atbrīvojumu piemēro, neskarot valsts drošības apsvērumus un [...] telpiskās plānošanas izmaiņas.

Ja vēja enerģijas iekārtu energoatjaunināšana neatbilst pirmās daļas prasībām, piemēro šā panta 2. punktu.

7) direktīvas 16.d pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētā atļauju piešķiršanas procedūra tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanai, kuru kopējā uzstādītā jauda pārsniedz 100 kW, esošās vai nākotnē paredzētās mākslīgās struktūrās, izņemot mākslīgas virsmas uz ūdens, nepārsniedz trīs mēnešus ar noteikumu, ka šādu mākslīgu struktūru galvenā funkcija nav saules enerģijas ražošana vai enerģijas uzkrāšana. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punkta un II pielikuma 3. punkta a) un b) apakšpunkta atsevišķi vai saistībā ar 13. punkta a) apakšpunktu, šā panta 1. un 2. punktā minētā saules enerģijas aprīkojuma un apvienotās enerģijas krātuves uzstādīšanu attiecīgā gadījumā atbrīvo no prasības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu.”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“Tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienotās enerģijas krātuves uzstādīšanai, kuru kopējā uzstādītā jauda ir 100 kW vai mazāka, dalībvalstis neprasa nekādas citas administratīvas atļaujas, tostarp attiecībā uz vidiskajiem aspektiem, kā vien tīkla pieslēguma atļaujas. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis ierobežo šā punkta piemērošanu *Natura 2000* [...] **teritorijās** un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās. **Dalībvalstis var noteikt pienākumu paziņot par minētā aprīkojuma un apvienotās enerģijas krātuves uzstādīšanu.**”;

c) pantā pievieno šādu 3. un 4. punktu:

“3. Dalībvalstis var konkrētas teritorijas no 1. un 2. punkta piemērošanas izslēgt, lai aizsargātu kultūras vai vēstures mantojumu, valsts [...] **aizsardzības un drošības** interesēs vai drošuma vai tīkla drošības apsvērumu dēļ.

4. Neskarot pasākumus, kas vajadzīgi drošības, drošuma vai tīkla stabilitātes nodrošināšanai, dalībvalstis novērš regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas ietekmē tādu nelielu kontaktozetei pieslēdzamu saules enerģijas sistēmu, kuru jauda nepārsniedz 800 W, uzstādīšanu ēkās un uz tām. Šā punkta piemērošanu dalībvalstis var ierobežot, ja ir konstatēti uz pierādījumiem balstīti riski, kas saistīti ar tirgus aprīkojumu, vai ja pēc tam izveidotā kopējā elektriskā instalācija neatbilst attiecīgajām tehniskajām specifikācijām vai standartiem, tostarp gadījumos, kad nevar garantēt aizsardzības koordināciju un atslēgšanas efektivitāti.”;

8) direktīvas 16.f pantu groza šādi:

- a) panta pēdējos divus teikumus svītro;
- b) pantā pievieno šādus [...] **punktus:**

“Dalībvalstis nodrošina, ka līdz brīdim, kad būs sasniegta klimatneitralitāte, atļauju piešķiršanas procedūrā tiek uzskatīts, ka atjaunīgās enerģijas ražošanas staciju un iekārtu plānošana, būvniecība un ekspluatācija, to pieslēgšana tīklam, pats saistītais tīkls, uzkrāšanas aktīvi un uzlādes stacijas ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, un šādā gadījumā, kad tiek meklēts līdzsvars starp juridiskajām interesēm, izņemot pirmajā daļā minētās, tās tiek uzskatītas par prioritāti. Dalībvalstis var šo prezumpciju nepiemērot [...] **kultūras** mantojuma aizsardzības nolūkā, pamatojoties uz juridiskiem kritērijiem, lai nodrošinātu saskaņotu īstenošanu, **un valsts aizsardzības un drošības interesēs.**;

Šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktās prezumpcijas dalībvalstis var piemērot telpiskās plānošanas procedūrās.”;

9) direktīvā pievieno šādus 16.g–16.[...]j pantus:

“16.g pants

Alternatīvu risinājumu vai apmierinošu risinājumu trūkums un kompensācijas pasākumu īstenošana [...]

1. Novērtējot, vai Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta d) apakšpunkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta nolūkā pastāv apmierinoši alternatīvi risinājumi atjaunīgās enerģijas staciju projektiem, šādu staciju pieslēgšanai tīklam, pašam saistītajam tīklam un uzkrāšanas aktīviem, nosacījumu par apmierinošu alternatīvu neesību uzskata par izpildītu, ja nav apmierinošu alternatīvu risinājumu, kas dotu iespēju sasniegt to pašu attiecīgā projekta mērķi, proti, ar tādu pašu [...] tehnoloģiju tādā pašā vai līdzīgā laikā un bez ievērojami augstākām izmaksām iegūt tādu pašu atjaunīgās enerģijas jaudu.
2. Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta nolūkā īstenojot kompensācijas pasākumus, **tostarp naudas kompensācijas pasākumus, ja tas atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem**, attiecībā uz atjaunīgās enerģijas staciju projektiem, šādu staciju pieslēgšanai tīklam, pašam saistītajam tīklam un uzkrāšanas aktīviem, dalībvalstis, [...] ja var pamatoti pierādīt, ka plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju uzturēšanai, un neapdraudētu *Natura 2000* tīkla vispārējo vienotību pirms kompensācijas pasākumu ieviešanas, var atļaut šādus kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar projekta īstenošanu. Dalībvalstis ļauj minētos kompensācijas pasākumus laika gaitā pielāgot saskaņā ar piesardzības principu atkarībā no tā, vai būtiskā negatīvā ietekme gaidāma īstermiņā, vidējā termiņā vai ilgtermiņā.

Procedūra, kurā piešķir atļaujas autonomām enerģijas krātuvēm, kas nav ūdeņraža krātuves

1. Procedūra, kurā piešķir atļaujas autonomām enerģijas krātuvēm, kas nav ūdeņraža krātuves, aptver visas attiecīgās administratīvās atļaujas autonomo enerģijas krātuvju būvniecībai, jaudu atjaunošanai un ekspluatācijai, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskos novērtējumus un atļaujas. Atļauju piešķiršanas procedūra ietver visus administratīvos posmus, sākot no atļaujas pieteikuma pilnīguma atzīšanas līdz brīdim, kad kompetentā iestāde vai iestādes paziņo galīgo lēmumu par atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu. Kompetentā iestāde [...] **45** dienu laikā pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas atzīst pieteikumu par pilnīgu vai, ja pieteikuma iesniedzējs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa minētajam pieteikuma iesniedzējam bez nepamatotas kavēšanās iesniegt pilnīgu pieteikumu. Par atļauju piešķiršanas procedūras sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde atzinusi pieteikuma pilnīgumu.
2. Tādu autonomo enerģijas krātuvju uzstādīšanai, kuras nav ūdeņraža krātuves un kuru kopējā uzstādītā jauda ir 100 kW vai mazāka, dalībvalstis neprasa nekādas citas administratīvas atļaujas, tostarp vidiskās atļaujas, kā vien tīkla pieslēguma atļaujas. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta, minētās krātuves uzstādīšanu atbrīvo no prasības, kas piemērojama saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 1. punktu, proti, veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu. Dalībvalstis ierobežo šīs daļas piemērošanu *Natura 2000* [...] **teritorijās** un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.
Dalībvalstis var noteikt pienākumu paziņot par jaunu uzkrāšanas projektu uzstādīšanu.”;

3. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskie novērtējumi, autonomai enerģijas krātuvei, kura nav ūdeņraža krātuve un kuras kopējā uzstādītā jauda pārsniedz 100 kW, nepārsniedz sešus mēnešus.

Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, tostarp gadījumos, kad dalībvalstīm vajadzīgi pagarināti laikposmi, lai sagatavotu novērtējumus saskaņā ar piemērojamajiem Savienības aktiem vides jomā, dalībvalstis šo termiņu var pagarināt par ilgāka sešiem mēnešiem. Dalībvalstis projekta attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.

[...] Attiecībā uz hidroakumulācijas projektiem atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz trīs [...] gadus. **Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, tostarp gadījumos, kad dalībvalstīm vajadzīgi pagarināti laikposmi, lai sagatavotu novērtējumus saskaņā ar piemērojamajiem Savienības aktiem vides jomā, dalībvalstis šo termiņu var pagarināt. Dalībvalstis projekta attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.**

4. **Izņemot gadījumus, kad tas sakrīt ar citiem atļauju piešķiršanas procesa administratīvajiem posmiem, šajā pantā reglamentētais atļauju piešķiršanas procedūras ilgums neietver:**
- a) **laiku, kurā tiek būvēti autonomo enerģijas krātuvju projekti vai tiek veikta to jaudas atjaunināšana;**
 - b) **laiku administratīvajiem posmiem, kas vajadzīgi tīkla būtiskai modernizācijai nolūkā nodrošināt tīkla stabilitāti, uzticamību un drošumu.**
 - c) **laiku jebkurai pārsūdzībai tiesā un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, citām tiesvedībām tiesā vai šķīrējtiesā, un alternatīvus strīdu izšķiršanas mehānismiem, tostarp sūdzību procedūrām un ārpustiesas pārsūdzībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.**

Procedūra, kurā piešķir atļaujas uzlādes stacijām

1. Procedūra, kurā piešķir atļaujas uzlādes stacijām, aptver visas attiecīgās administratīvās atļaujas uzlādes staciju būvniecībai, jaudu atjaunošanai un ekspluatācijai, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskos novērtējumus un atļaujas. Atļauju piešķiršanas procedūra ietver visus administratīvos posmus, sākot no atļaujas pieteikuma pilnīguma atzīšanas līdz brīdim, kad kompetentā iestāde vai iestādes paziņo galīgo lēmumu par atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu. Kompetentā iestāde [...] **45** dienu laikā pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas atzīst pieteikumu par pilnīgu vai, ja pieteikuma iesniedzējs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa minētajam pieteikuma iesniedzējam bez nepamatotas kavēšanās iesniegt pilnīgu pieteikumu. Par atļauju piešķiršanas procedūras sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde atzinusi pieteikuma pilnīgumu.
2. Tādu uzlādes staciju uzstādīšanai, kuru kopējā uzstādītā jauda ir 100 kW vai mazāka, dalībvalstis neprasa nekādas citas administratīvas atļaujas, tostarp attiecībā uz vidiskajiem aspektiem, kā vien tīkla pieslēguma atļaujas. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta, minētās stacijas uzstādīšanu atbrīvo no prasības, kas piemērojama saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 1. punktu, proti, veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu. Dalībvalstis ierobežo šīs daļas piemērošanu *Natura 2000* [...] **teritorijās** un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās. **Dalībvalstis var noteikt pienākumu paziņot par jaunu uzlādes staciju projektu uzstādīšanu.**

3. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskie novērtējumi, uzlādes stacijām, kuru kopējā uzstādītā jauda pārsniedz 100 kW, nepārsniedz sešus mēnešus. **Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, tostarp gadījumos, kad dalībvalstīm vajadzīgi pagarināti laikposmi, lai sagatavotu novērtējumus saskaņā ar piemērojamajiem Savienības aktiem vides jomā, dalībvalstis šo laikposmu var pagarināt par ilgākas sešiem mēnešiem. Dalībvalstis projekta attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato šādu pagarinājumu.”;**
4. Izņemot gadījumus, kad tas sakrīt ar citiem atļauju piešķiršanas procesa administratīvajiem posmiem, šajā pantā reglamentētais atļauju piešķiršanas procedūras ilgums neietver:
- a) laiku, kurā tiek būvēti autonomo uzlādes staciju projekti vai tiek veikta to jaudas atjaunināšana;
 - b) laiku administratīvajiem posmiem, kas vajadzīgi tīkla būtiskai modernizācijai nolūkā nodrošināt tīkla stabilitāti, uzticamību un drošumu.
 - c) laiku jebkurai pārsūdzībai tiesā un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, citām tiesvedībām tiesā vai šķīrējtiesā, un alternatīvus strīdu izšķiršanas mehānismiem, tostarp sūdzību procedūrām un ārpus tiesas pārsūdzībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.

Procedūra, kurā piešķir atļaujas atjaunīgās enerģijas staciju hibridizācijai

1. Ja uz atjaunīgās enerģijas elektrostacijas hibridizāciju attiecas 16.a panta 4. punktā minētais pārbaudes process, prasība noteikt, vai projektam ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, vai prasība veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 4. pantu, šādu pārbaudes procesu, noteikšanu vai ietekmes uz vidi novērtējumu veic tikai attiecībā uz iespējamo ietekmi, ko paplašinājums rada salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.
2. [...]
2. **Ievērojot valsts konstitucionālās kārtības noteiktos ierobežojumus un neskarot autonomo reģionālo un vietējo iestāžu ekskluzīvo kompetenci zemes izmantošanas un telpiskās plānošanas jomā, ja dalībvalstis maina tās zemes statusu, kurā izvietota atjaunīgās enerģijas elektrostacija, tās nodrošina, ka ir iespējams veikt šīs elektrostacijas hibridizāciju.”;**
- 10) direktīvas 17. pantu aizstāj ar šādu:

Tīkla pieslēguma [...] procedūras

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tīkla pieslēguma [...] procedūras nav ilgākas par:
 - a) [...] **sešiem mēnešiem** attiecībā uz 16.d panta **1. un 2.** punktā minēto saules enerģijas aprīkojumu un apvienotajām enerģijas krātuvēm, 16.h panta 2. punktā [...] minētajām autonomajām enerģijas krātuvēm [...], 16.i panta 2. punktā minētajām uzlādes stacijām **un 16.c un 16.j pantā minēto esošo atjaunīgās enerģijas staciju jaudas atjaunināšanu vai hibridizāciju, izņemot, ja ir pamatotas bažas par drošumu vai ja sistēmas komponenti ir tehniski nesaderīgi, vai ja jaudas palielinājums ir tik liels, ka novērtējums prasa vairāk laika.**
 - b) [...]
2. Šīs direktīvas 16.a panta 1. punktā, 16.b panta 1. punktā un šā panta 1. punktā noteiktajos termiņos sistēmas operators izvēlas vienu no šiem variantiem:
 - a) ja jauda ir pietiekama un prasītais pieslēgums neietekmē tīkla stabilitāti, uzticamību un drošumu — akceptēt prasīto tīkla pieslēgumu un pieslēgumu piešķirt;
 - b) ja tīkla jauda ir nepietiekama – ierosināt, ja tas ir tehniski iespējams, elastīgu pieslēguma līgumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 6.a pantu.

3. **Attiecīgā gadījumā,** [...] ja projekta attīstītājs noraida 2. punkta b) apakšpunktā minēto priekšlikumu par līguma slēgšanu, sistēmas operators pamatotu drošuma apsvērumu vai sistēmas komponentu tehniskās nesaderības dēļ ierosina alternatīvu tīkla pieslēguma punktu, alternatīvu provizorisku tīkla pieslēguma datumu vai, ja tas nav iespējams, pieslēguma pieprasījumu noraida.
4. [...]

Grozījumi Direktīvā (ES) 2019/944

Direktīvu (ES) 2019/944 groza šādi:

- 1) direktīvas 8. pantu aizstāj ar šādu:

“

8. pants

Atļauju izsniegšanas procedūra

1. Gadījumos, kad, lai varētu būvēt vai ekspluatēt elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru vai ar to saistītu aprīkojumu vai būvēt jaunas ražošanas jaudas, ir vajadzīga atļauja, piemēram, licence, atļauja, koncesija, piekrišana vai apstiprinājums, dalībvalsts vai jebkura tās norīkota kompetenta iestāde šādu atļauju piešķir saskaņā ar 2. līdz 14. punktu. Dalībvalstis vai jebkura to norīkota kompetenta iestāde ar to pašu pamatojumu var piešķirt atļaujas arī elektroenerģijas piegādei un vairumlietotājiem.
2. Dalībvalstis, kas īsteno atļauju piešķiršanas sistēmu:
 - a) nosaka objektīvus un nediskriminējošus kritērijus, kā arī pārredzamas procedūras, kas jāievēro ikvienam uzņēmumam, kas vēlas saņemt atļauju būvēt un/vai ekspluatēt jaunu ražošanas jaudu, kā arī pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru;

- b) publisko atļauju piešķiršanas kritērijus un procedūras;
- c) nodrošina, ka atļaujas piešķiršanas procedūrās attiecībā uz šādām ražošanas jaudām, infrastruktūru vai saistīto aprīkojumu attiecīgā gadījumā tiek ņemta vērā projekta nozīme iekšējos elektroenerģijas un atjaunīgo energoresursu tirgos;
- d) nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūrās tiek ņemts vērā, vai ir vai nav jāveic novērtējumi saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK²⁰ un Direktīvām 2000/60/EK²¹, 2001/42/EK²², 2009/147/EK²³ un 2011/92/ES²⁴;
- e) nodrošina, ka ir īpašas, vienkāršotas un racionalizētas atļauju izsniegšanas procedūras attiecībā uz mazo decentralizēto un/vai izklaidēto ražošanu un sadales sistēmu infrastruktūru, ņemot vērā to ierobežoto apjomu un potenciālo ietekmi;
- f) nodrošina, ka regulatīvās iestādes vai citas kompetentās valsts iestādes, tostarp plānošanas iestādes, izstrādā un pārskata minēto īpašo atļauju piešķiršanas procedūru vadlīnijas, kā arī var ieteikt grozījumus;

-
- ²⁰ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību ([OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>)
- ²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ([OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>)
- ²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).
- ²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību ([OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).
- ²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu ([OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- g) nodrošina, ka visi lēmumi ir publiski pieejami;
- h) nodrošina, ka pretendenti tiek informēti par atļaujas izsniegšanas atteikuma iemesliem un ka šie iemesli ir objektīvi, nediskriminējoši, dibināti un pienācīgi pamatoti, un ka pretendentiem ir pieejamas pārsūdzības procedūras;
- i) nodrošina, ka kompetentajām valsts iestādēm ir pietiekami tehniskie resursi, finanšu resursi un cilvēkresursi, lai piemērojamajos termiņos pieņemtu lēmumu par atļaujas piešķiršanu.

3. Ja dalībvalstis īsteno atļauju piešķiršanas sistēmu attiecībā uz elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūru,

tās arī:

- a) nodrošina pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras atļauju piešķiršanas sistēmas atbilstību sadales tīkla attīstības plānam un pārvades tīkla attīstības desmit gadu plānam, kas pieņemti saskaņā ar 32. un 51. pantu;
- b) nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp visas attiecīgās kompetento iestāžu procedūras, nepārsniedz divus gadus, izņemot, ja tas ir pienācīgi pamatots, **kad** tās var pagarināt par ne vairāk kā [...] 30 mēnešiem [...];
- c) **nodrošina, ka pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūras atļauju piešķiršana tiek uzskatīta par būtisku atjaunīgo energoresursu integrācijai, kā arī klimata un enerģētikas mērķrādītāju un klimatneitralitātes mērķa sasniegšanai.**

- c) **Dalībvalstis var paredzēt [...], ka tad, ja kompetentās valsts iestādes vai subjekti nesniedz atbildi b) apakšpunktā noteiktajā termiņā, uzskata, ka konkrētie starpposma administratīvie procedūras posmi ir apstiprināti, izņemot gadījumus, kad runa ir par [...] vidiskiem lēmumiem, ja vien šāda iespēja nav paredzēta tiesību sistēmā, ko skaidri izsaka. [...]**

Visus lēmumus dara publiski pieejamus **saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.**

d) [...]

e) [...]

4. Dalībvalstis [...] **izveido** vai norīko vienu vai vairākus pārvades vai sadales sistēmu operatoru kontaktpunktus. Pēc [...] **pretendenta** pieprasījuma minētie kontaktpunkti pretendentu bez maksas [...] **vada** [...] un tam sniedz palīdzību visā atļaujas piešķiršanas procedūrā [...], kurā piešķir atļauju 1. punktā minētajām darbībām, [...] līdz atbildīgās iestādes **procedūras beigās piešķir atļauju**. Visa procesa laikā pretendentam nav jāsasazinās ar vairāk kā vienu kontaktpunktu.

Kontaktpunkti var būt tās pašas valsts kompetentās iestādes, kas minētas Regulas (ES) 2022/869 8. pantā, vai kontaktpunkti, kas minēti Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pantā.

5. Ja dalībvalstis ievieš elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras atļauju piešķiršanas sistēmu, tās nodrošina, ka gadījumā, ja pieteikumos trūkst procedūrai nepieciešamo pētījumu, ziņojumu un dokumentācijas, kompetentās valsts iestādes sadarbībā ar citām relevantajām iestādēm **vēlāk**, trīs mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas, pieprasa no attīstītāja nepieciešamos materiālus, norādot to tvērumu un detalizācijas pakāpi. **Kad** [...] valsts kompetentā iestāde informē **attīstītāju**, tā [...] **apstiprina**, vai uz projektu [...] **attiecas** 10. punktā minētie pieņēmumi. Pēc [...] **vajadzīgo materiālu pieprasīšanas** ne kompetentā iestāde, ne kāda cita relevantā iestāde nepieprasa papildu informāciju, pētījumus, ziņojumus vai novērtējumus, izņemot gadījumus, kad projektā vai tā apkārtējā vidē ir notikušas būtiskas pārmaiņas, kuru dēļ sākotnējie kritēriji, uz kuriem balstīti konstatējumi, vairs nav derīgi, **vai kad citu iemeslu dēļ nebūtu iespējams izdot uz pieejamās informācijas balstītu pozitīvu lēmumu**. [...] Šādos **gadījumos** valsts kompetentā iestāde sniedz projekta virzītājam argumentētu pamatojumu papildu informācijas pieprasījumam.

6. Šā panta 3. punktā paredzētos termiņus piemēro, neskarot pienākumus, kas izriet no piemērojamajiem Savienības vides un enerģētikas tiesību aktiem, tostarp Direktīvas (ES) 2018/2001, neskarot pārsūdzību tiesā, tiesiskās aizsardzības līdzekļus un citas tiesas procedūras un neskarot alternatīvos strīdu izšķiršanas mehānismus, tostarp pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, un tos var pagarināt par laikposmu, kas atbilst šādu procedūru ilgumam.
7. Šo pantu piemēro, neskarot Regulas (ES) 2022/869 7.–10. pantu un Direktīvas (ES) 2018/2001 15. pantu un 15.b–17. pantu.
8. Dalībvalstis nodrošina, ka līdz brīdim, kad [...] būs sasniegta klimatneitralitāte, [...] atļauju piešķiršanas procedūrās **1. punkta nozīmē**, kad Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta c) apakšpunkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta nolūkā tiek meklēts līdzsvars starp atsevišķu gadījumu juridiskajām interesēm, tiek uzskatīts, ka pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūras plānošana, būvēšana un ekspluatācija ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai. [...]

Dalībvalstis nodrošina, ka **līdz brīdim, kad būs sasniegta klimatneitralitāte, [...]** atļauju piešķiršanas procedūrās tiek uzskatīts, ka pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūras plānošana, būvēšana un ekspluatācija ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, un šādā gadījumā, kad tiek meklēts līdzsvars starp juridiskajām interesēm, izņemot šajā punktā minētās, tās tiek uzskatītas par prioritāti. **Dalībvalstis var šo prezumpciju nepiemērot [...]** kultūras mantojuma aizsardzības nolūkā, pamatojoties uz juridiskiem kritērijiem, lai nodrošinātu saskaņotu īstenošanu.

9. Līdz brīdim, kad būs [...] sasniegta klimatneitralitāte, dalībvalstis, atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta un 4. panta 1. un 2. punkta un minētās direktīvas I pielikuma 20. punkta un II pielikuma 3. punkta b) apakšpunkta un atkāpjoties no Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punkta, nodrošina, ka kompetentā iestāde pamatotos apstākļos, arī tad, ja tas nepieciešams, lai paātrinātu elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras izvēršanu nolūkā sasniegt klimatneitralitātes un atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, var esošās pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras modernizāciju, pārjaunošanu vai energoatjaunināšanu, ar noteikumu, ka tai nav vajadzīga [...] **ievērojama** papildu telpa un ka tā atbilst piemērojamajiem vidiskās ietekmes mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai iekārtai, atbrīvot:
- a) no ietekmes uz vidi novērtējuma saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu **un 4. punkta 2. punktu;**
 - b) no novērtējuma par ietekmi uz *Natura 2000* teritorijām saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu;
 - c) no novērtējuma par ietekmi uz sugu aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK 5. pantu;
 - d) no pārbaudes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) [xxxxx] 5. pantu.

Minētie atbrīvojumi neattiecas uz esošās pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras pārjaunošanu, modernizāciju vai energoatjaunināšanu un jaunas sadales sistēmas infrastruktūras vai ar to saistīta aprīkojuma būvniecību, kam varētu būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 7. pantu.

Dalībvalstis ierobežo šā punkta piemērošanu *Natura 2000* [...] **teritorijās** un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.

10. Pamatotos apstākļos dalībvalstis 9. punktā minētos atbrīvojumus var piemērot arī jaunas sadales infrastruktūras vai ar to saistīta aprīkojuma būvniecībai ar noteikumu, ka attiecīgajam projektam ir veikta pārbaude saskaņā ar Direktīvas 2011/92/EK 4. panta 2. punktu, kurā kompetentā valsts iestāde ir pārliecinājusies, ka projektam, visticamāk, nebūs būtiskas ietekmes uz vidi, jo īpaši ņemot vērā tās teritorijas īpatnības, kurā projekts tiek īstenots, piemēram, pilsētu teritorijas un blīvi apbūvētas teritorijas.

Minētie atbrīvojumi neattiecas uz tādas jaunas sadales sistēmas infrastruktūras vai saistīta aprīkojuma būvniecību, kam varētu būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 7. pantu.

Ja pirmajā daļā minētajā pārbaudē tiek konstatēta iespējama būtiska ietekme uz vidi, kompetentā iestāde 45 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas informē projekta attīstītāju, ka ir nepieciešams 9. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētais novērtējums.

Dalībvalstis ierobežo šā punkta piemērošanu *Natura 2000* [...] **teritorijās** un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.

11. Pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju uzskata par tādu, kas palīdz ilgtermiņā samazināt slāpekļa emisijas, tāpēc novērtējumā, ko var veikt, lai nodrošinātu atbilstību Padomes Direktīvas 92/43/EEK 6. pantam, nav jānovērtē slāpekļa emisijas.
12. Ja projekts ir esošās pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras paplašināšana, pārjaunošana, modernizācija vai energoatjaunināšana, tad ietekmes uz vidi novērtējumā saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES un attiecīgā gadījumā pienācīgajā novērtējumā saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK izvērtē tikai iespējamo ietekmi, ko rada izmaiņas vai paplašinājumi salīdzinājumā ar sākotnējo pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru.
- 12.a Dalībvalstis var jaunas elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras atbrīvot no pienākumiem, kas izriet no Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punkta piemērošanas, izņemot un ciktāl tas nepieciešams, lai aizsargātu ūdeni, ko izmanto dzeramā ūdens vai minerālūdens ražošanai, attiecībā uz:**
- a) ūdenstilpes īpašās aizsargājamās teritorijās saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. panta 3. punktu,**
 - b) ūdenstilpēm dzeramā ūdens ieguves vietās saskaņā ar Direktīvas (ES) 2020/2184 8. pantu,**
 - c) ūdenstilpes, kurās tiek iegūti dabīgi minerālūdeņi, saskaņā ar Direktīvu 2009/54/EK.**

- 12.b Var uzskatīt, ka Direktīvas (ES) 2025/2360 12. pants neuzliek saistības attiecībā uz pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru.
- 12.c Uzskata, ka Direktīvas 22008/56/EK [...] 1. un 5. pants neuzliek pienākumu sagatavot konkrētus projektu novērtējumus attiecībā uz procedūrām, kurās piešķir atļauju pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūrām vai atkrastes vējparkiem. šis noteikums neskar dalībvalstu tiesības ieviest vai saglabāt stingrākas prasības.
13. [...] Dalībvalstis [...] **var izveidot [...] digitālu portālu vai savienotus portālus**, lai [...] [...] pārvaldītu pieteikumus **1. punkta nozīmē**, saistītos procesus, [...] aktuālos lēmumus **un izdotos lēmumus, kas sagatavoti viegli piekļūstamā formātā.**

Šāds portāls vai portāli [...] var nodrošināt piekļuvi attiecīgajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā **vienotajā digitālajā ģeogrāfiskās informācijas sistēmā balstītajā [...] portālā.**

- 2) direktīvā pievieno šādu 8.a pantu:

“8.a pants

Alternatīvu risinājumu vai apmierinošu risinājumu trūkums un kompensācijas pasākumu īstenošana [...]

14. Novērtējot, vai Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta d) apakšpunkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta nolūkā pastāv apmierinoši alternatīvi risinājumi pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras projektiem vai ar to saistītu aprīkojumu projektiem, nosacījumu par apmierinošām alternatīvām uzskata par izpildītu, ja nav apmierinošu alternatīvu risinājumu, kas dotu iespēju sasniegt to pašu attiecīgā projekta mērķi, proti, ar tādu pašu tehnoloģiju tādā pašā vai līdzīgā laikā un bez ievērojami augstākām izmaksām iegūt tādu pašu jaudu.
15. Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta nolūkā īstenojot kompensācijas pasākumus, **tostarp naudas kompensācijas pasākumus, ja tas atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem**, attiecībā uz pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras projektiem vai ar to saistīta aprīkojuma projektiem, dalībvalstis [...], ja var pamatoti pierādīt, ka plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju uzturēšanai, un apdraudētu *Natura 2000* tīkla vispārējo vienotību pirms kompensācijas pasākumu ieviešanas, var atļaut šādus kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar projekta īstenošanu. Dalībvalstis var ļaut minētos kompensācijas pasākumus laika gaitā pielāgot saskaņā ar piesardzības principu atkarībā no tā, vai būtiskā negatīvā ietekme gaidāma īstermiņā, vidējā termiņā vai ilgtermiņā.”;

3) direktīvas 38. pantā pievieno šādu punktu:

- “5. Neatkarīgi no 2. punkta dalībvalstis vai, ja tas paredzēts, regulatīvā iestāde var nolemt, ka tādas mazas slēgtas sadales sistēmas operatoru [...], kas vairāk nekā 90 % elektroenerģijas sadala sistēmas īpašniekam vai operatoram un saistītiem uzņēmumiem un papildus sadala elektroenerģiju mazāk nekā 20 lietotājiem, vai mājsaimniecību sistēmas, kas sadala elektroenerģiju mazāk nekā 100 mājsaimniecībām, neuzskata par sadales sistēmas operatoriem, ievērojot šo direktīvu. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek saglabātas lietotāju tiesības, ievērojot 4. pantu, saistītās tiesības attiecībā uz piekļuvi tīkla infrastruktūrai, ievērojot 6. pantu, piemēram, pārredzamība, proporcionalitāte un nediskriminācija, III nodaļā noteiktās patērētāju tiesības, tostarp 21. pants, ciktāl tas attiecas uz mājsaimniecību apgādi, un Regulas (ES) 2019/943 31. panta 1. un 2. punktā, 33. panta 1. punktā, 37. pantā un 5. pantā noteiktie pienākumi. Atbrīvojumi nevar izraisīt tīkla izmaksu nesamērīgu pārvirzi uz to tīklu klientiem, uz kuriem atbrīvojumi neattiecas, negatīvu ietekmi uz tīkla drošību vai elastības ieviešanu. Par darbību, uz kuru attiecas atbrīvojums, ievērojot šo punktu, paziņo regulatīvajām iestādēm, kuras uzrauga šajā punktā noteiktās tiesības un pienākumus un vajadzības gadījumā panāk to izpildi.**

direktīvas 2. pantā pievieno šādu a) definīciju:

29.a) “dzīvojamo ēku sistēma” ir sistēma, kas vietējā līmenī ražotu elektroenerģiju sadala vienai vai vairākām ēkām ierobežotā teritorijā, kuras galvenokārt paredzētas dzīvošanai.

3) direktīvā pievieno šādu 40.a pantu:

“40.a pants

Tīkla attīstība un pilnvaras pieņemt lēmumus par investīcijām

1. Vismaz reizi divos gados visi pārvades sistēmu operatori pēc apspriešanās ar visām relevantajām ieinteresētajām personām iesniedz regulatīvajai iestādei **vai citai iestādei – ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi** – tīkla attīstības desmit gadu plānu, kura pamatā ir pašreizējais un prognozētais piedāvājums un pieprasījums, saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu. Minētajā tīkla attīstības plānā iekļauj efektīvus pasākumus, lai garantētu sistēmas pietiekamību un piegādes drošību. Pārvades sistēmas operators publicē tīkla attīstības desmit gadu plānu savā tīmekļa vietnē.

Dalībvalstis cenšas nodrošināt, ka attiecīgie dabasgāzes, ūdeņraža un elektroenerģijas tīkla attīstības desmit gadu plāni tiek plānoti koordinēti.

2. Konkrētāk, tīkla attīstības desmit gadu plānā

- a) tirgus dalībniekiem sniedz norādes par galveno pārvades infrastruktūru, kas jāizveido vai jāmodernizē nākamajos desmit gados un nākamajos piecpadsmit gados, ņemot vērā apstieidzošu investīciju potenciālu sistēmas nākotnes vajadzību apmierināšanā;
- b) apsver [...] nefosilās elastības resursu izmantošanu saskaņā ar Regulu (ES) 2019/943, nevadu risinājumus saskaņā ar Regulu (ES) [*TEN-E regula, kas ierosināta ar COM(2025)xxxx*] un citas sistēmas paplašināšanas alternatīvas;
- c) balstās uz kopīgu scenāriju, ko izstrādā reizi divos gados saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1788²⁵ 55. pantu un kas atbilst centrālajam scenārijam [...], kurš izstrādāts saskaņā ar Regulas (ES) [*TEN-E regula, kas ierosināta ar COM(2025)xxxx*] 11. pantu; **Lai pieņemtu pamatotākus lēmumus par investīcijām, var apsvērt arī jutīguma analīzi, kas izstrādāta saskaņā ar Regulas (ES) [*TEN-E regula, kā ierosināts dokumentā COM(2025)xxxx*] 11. pantu, [...] un papildu scenārijus vai jutīgumus.**
- d) ievēro integrētajam nacionālajam enerģētikas un klimata plānu un tā atjauninājumus, ņem vērā pašreizējo stāvokli, kas norādīts integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri iesniegti saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999, nodrošina saskanību ar Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktajiem mērķrādītājiem, ievēro principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” saskaņā ar Direktīvas (ES) 2023/1791 27. pantu, kā arī atbalsta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119²⁶ 2. panta 1. punktā un 4. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi;

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK ([OV L, 2024/1788, 15.7.2024.](http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>)

- e) iekļauj visas investīcijas, par kurām jau pieņemts lēmums, un nosaka jaunas investīcijas, kas jāveic nākamajos trīs gados;
 - f) paredz grafikus visiem investīciju projektiem.
3. Jauniem infrastruktūras projektiem pievieno paskaidrojumu par to, kā tikuši ņemti vērā nevadu risinājumi, nefosilas elastības resursi vai citas alternatīvas sistēmas paplašināšanai.
4. Izstrādājot tīkla attīstības desmit gadu plānu, pārvades sistēmas operators pilnībā ņem vērā pieprasījumu reakcijas, enerģijas krātuvju vai citu resursu izmantošanas potenciālu kā alternatīvu sistēmas paplašināšanai papildus paredzamajam patēriņam un tirdzniecībai ar citām valstīm, kā arī plāniem par investīcijām Savienības mēroga un reģionālajos tīklos.
5. Regulatīvā iestāde **vai cita iestāde – ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi – nodrošina, ka [...]** par tīkla attīstības desmit gadu plānu **atklāti un pārredzami apspriežas** ar visiem pašreizējiem vai potenciālajiem sistēmas izmantotājiem [...]. Personas un uzņēmumus, kas apgalvo, ka ir potenciāli sistēmas izmantotāji, var lūgt šādus apgalvojumus pamatot. Regulatīvā iestāde **vai cita iestāde – ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi – publicē** apspriešanās procesā gūtos rezultātus, jo īpaši attiecībā uz iespējamām investīciju vajadzībām.

6. Regulatīvā iestāde **vai cita iestāde – ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi** – tīkla attīstības desmit gadu plānu apstiprina vai prasa tajā izdarīt grozījumus, kā arī pārbauda, vai tīkla attīstības desmit gadu plāns aptver visas investīciju vajadzības, kas konstatētas apspriešanās procesā, un vai tas atbilst nesaistošajam Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānam (“Savienības tīkla attīstības plāns”), kas minēts Regulas (ES) 2019/943 30. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Ja rodas šaubas par atbilstību Savienības tīkla attīstības plānam, regulatīvā iestāde apspriežas ar *ACER*. Regulatīvā iestāde **vai cita iestāde – ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi** – var pieprasīt, lai pārvades sistēmas operators savu tīkla attīstības desmit gadu plānu grozītu.

Kompetentās valsts iestādes pārbauda tīkla attīstības desmit gadu plāna atbilstību nacionālajam enerģētikas un klimata plānam, kas iesniegts saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.

7. Regulatīvā iestāde **vai cita iestāde – ja dalībvalsts minētajam nolūkam ir izraudzījusies citu kompetento iestādi** – uzrauga un izvērtē tīkla attīstības desmit gadu plāna īstenošanu.

8. Ja neatkarīgais sistēmas operators vai neatkarīgais pārvades sistēmas operators neveic investīcijas, kas atbilstīgi tīkla attīstības desmit gadu plānam būtu jāveic nākamajos trīs gados, un šīs neveikšanas iemesls nav sevišķi svarīgi un ārpus tā kontroles esoši iemesli, dalībvalstis nodrošina, ka regulatīvajai iestādei, lai nodrošinātu, ka attiecīgās investīcijas tiek veiktas, ja šīs investīcijas, balstoties uz jaunāko tīkla attīstības desmit gadu plānu, joprojām ir vajadzīgas, ir jāveic vismaz viens no šiem pasākumiem:
- a) likt pārvades sistēmas operatoram attiecīgās investīcijas veikt;
 - b) rīkot konkursu, kas attiecīgo investīciju gadījumā būtu atvērts visiem investoriem, vai
 - c) likt pārvades sistēmas operatoram pieņemt kapitāla palielinājumu, lai finansētu vajadzīgās investīcijas, un ļaut neatkarīgiem investoriem piedalīties kapitāla veidošanā.
9. Ja regulatīvā iestāde ir izmantojusi 8. punkta b) apakšpunktā paredzētās pilnvaras, tā var likt pārvades sistēmas operatoram piekrist vienam vai vairākiem no šiem pasākumiem:
- a) trešās personas nodrošināts finansējums;
 - b) trešās personas veikti būvdarbi;
 - c) paša veikta attiecīgo jauno aktīvu būvniecība;
 - d) paša veikta attiecīgo jauno aktīvu ekspluatācija.

Pārvades sistēmas operators sniedz investoriem visu informāciju, kas vajadzīga investīciju veikšanai, pieslēdz jaunus aktīvus pārvades tīklam un vispārēji cenšas veicināt investīciju projekta īstenošanu.

Attiecīgos finanšu pasākumus apstiprina regulatīvā iestāde.

10. Ja regulatīvā iestāde ir izmantojusi 8. punktā paredzētās pilnvaras, attiecīgie tarifu noteikumi attiecas uz izmaksām, kas saistītas ar attiecīgajām investīcijām.”;
- 4) direktīvas 51. pantu svīturo;
- 5) [...]
- [...]

3. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2024/1788

Direktīvu (ES) 2024/1788 groza šādi:

- 1) direktīvas 8. pantu groza šādi:
 - a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Gadījumos, kad, lai varētu būvēt vai ekspluatēt dabasgāzes objektus, ūdeņraža ražotnes un ūdeņraža sistēmas infrastruktūru, ir vajadzīga atļauja, piemēram, licence, atļauja, koncesija, piekrišana vai apstiprinājums, dalībvalstis vai jebkura cita to norīkota kompetenta iestāde piešķir atļaujas savā teritorijā būvēt vai ekspluatēt minētos objektus, ražotnes, infrastruktūru, cauruļvadus vai saistītu aprīkojumu saskaņā ar 2. līdz 11. punktu un 16. punktu. Dalībvalstis vai jebkura to norīkota kompetenta iestāde ar to pašu pamatojumu var piešķirt atļaujas arī dabasgāzes un ūdeņraža piegādes veikšanai un vairumlietotājiem.”;
 - b) pantā pievieno šādu 5.a–5.d punktu:

- “5.a Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja pieteikumos trūkst procedūrai nepieciešamo pētījumu, ziņojumu vai dokumentācijas, kompetentās valsts iestādes sadarbībā ar citām attiecīgajām relevantajām iestādēm trīs mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas pieprasa no attīstītāja nepieciešamos materiālus, norādot to tvērumu un detalizācijas pakāpi.

Pēc **vajadzīgo materiālu pieprasīšanas** [...] ne kompetentā iestāde, ne kāda cita attiecīgā relevantā iestāde nepieprasa papildu informāciju, pētījumus, ziņojumus vai novērtējumus, izņemot gadījumus, kad projektā vai tā apkārtējā vidē ir notikušas būtiskas pārmaiņas, kuru dēļ sākotnējie kritēriji, uz kuriem balstīti konstatējumi, vairs nav derīgi, **vai kad citu iemeslu dēļ nebūtu iespējams izdot uz pieejamās informācijas balstītu pozitīvu lēmumu, vai kad pastāv bažas par drošumu, kuru dēļ nepieciešama papildu informācija.** Šādos [...] **gadījumos** valsts kompetentā iestāde sniedz projekta virzītājam argumentētu pamatojumu papildu informācijas pieprasījumam.

- 5.b Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām valsts iestādēm ir pietiekami tehniskie resursi, finanšu resursi un cilvēkresursi, lai 5. punktā paredzētajos termiņos pieņemtu lēmumu par atļaujas piešķiršanu.

5.c Šā panta 1. punktā minētajā atļauju piešķiršanas procedūrā attiecībā uz ūdeņraža ražotnēm un ūdeņraža sistēmas infrastruktūru dalībvalstis **var paredzēt** [...], ka tad, ja attiecīgās kompetentās valsts iestādes nesniedz atbildi 5. punktā noteiktajā termiņā, uzskata, ka konkrētie **starpposma administratīvie** procedūras posmi ir apstiprināti, izņemot gadījumus, kad runa ir par vidiskiem lēmumiem, **ja vien šāda iespēja nav paredzēta tiesību sistēmā, ko skaidri izsaka.** [...]

5.d Visus lēmumus dara publiski pieejamus **saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.** [...]

ba) panta 6. punktā pievieno šādu punktu:

6.a Ūdeņraža pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju uzskata par tādu, kas palīdz ilgtermiņā samazināt slāpekļa emisijas, tāpēc novērtējumā, ko var veikt, lai nodrošinātu atbilstību Padomes Direktīvas 92/43/EEK 6. pantam, nav jānovērtē slāpekļa emisijas. [...]

c) panta 8. punktam pievieno šādu daļu:

“Kontaktpunkti var būt tās pašas valsts kompetentās iestādes, kas minētas Regulas (ES) 2022/869 8. pantā, vai kontaktpunkti, kas definēti Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pantā.”;

d) pievieno šādu 16. punktu:

“16. [...] Dalībvalstis [...] **var izveidot** [...] digitālu **portālu vai savienotus portālus**, lai [...] [...] pārvaldītu pieteikumus **1. punkta nozīmē**, saistītos procesus, [...] aktuālo lēmumu **un izdotos lēmumus, kas sagatavoti viegli piekļūstamā formātā**. Šāds portāls **vai portāli** [...] **var** nodrošināt piekļuvi attiecīgajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā **vienotajā digitālajā ģeogrāfiskās informācijas sistēmā balstītajā** [...] portālā.”;

4. pants

Transponēšana

1. Normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, dalībvalstīs stājas spēkā ne vēlāk kā divus gadus pēc pieņemšanas. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

6. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*